

Na temelju članka 24. Zakona o prostornom uređenju, (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04), Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Vrlike, (Službeni glasnik Grada Vrlike br. 10/05), članka 31. Statuta Grada Vrlike, (Službeni glasnik Grada Vrlike 10/06), i suglasnosti Ureda državne uprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji, Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove, Odsjek za prostorno planiranje i zaštitu okoliša, Klasa:350-01/06-01/00091/RBS, Ur.broj:2181-05-01-00-06-03, Ministarstva kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Splitu, Klasa:612-08/06-10/7506, Ur.broj:532-04-18/23-06-4, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Klasa: 350-02/06-01/157, Ur.broj: 525-09-A.B.P./06-02, Hrvatskih voda, Vodnogospodarski odjel za vodno područje dalmatinskih slivova, klasa: 310-01/06-01/0084, Ur.broj 374-24-1-06-4, Gradsko vijeće Grada Vrlike na svojoj 14. sjednici održanoj dana 05.12. 2006. godine, donosi

ODLUKU

O DONOŠENJU PROSTORNOG PLANA UREĐENJA GRADA VRLIKE

Članak 1.

Donosi se Prostorni plan uređenja grada Vrlike, u daljnjem tekstu Prostorni plan, sa Odredbama za provođenje usklađenim sa Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije ("Službeni glasnik Županije splitsko-dalmatinske" br. 1/03, 8/04 i 5/05).

Članak 2.

Prostorni plan sadržan u elaboratu Plana i sadrži:

A Tekstualni dio

- I Obrazloženje
- II Odredbe za provođenje

B Grafički dio

1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	1:25.000
2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI	1:25.000
3. UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA	1:25.000
4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA	1: 5.000

Članak 3.

Prostorni plan iz članka 2. ove Odluke, ovjeren pečatom Gradskog Vijeća Grada Vrlike i potpisom predsjednika Gradskog Vijeća Grada Vrlike, sastavni je dio ove Odluke.

Članak 4.

Provedba Prostornog plana temeljit će se na odredbama za provođenje ove Odluke, kojima se definira namjena i korištenje prostora, načini uređivanja prostora, te zaštita svih vrijednih područja unutar obuhvata. Svi uvjeti, kojima se regulira buduće uređivanje prostora u granicama obuhvata Prostornog plana, sadržani su u tekstualnom i grafičkom dijelu koji predstavljaju cjelinu za tumačenje svih planskih postavki.

Članak 5.

Odredbe Prostornog plana primjenjuju se za cijelo područje obuhvata ukoliko nije propisana obveza izrade prostornih planova užih područja.

ODREDBE ZA PROVOĐENJE PLANA

Članak 6.

Opće odredbe

Prostornim planom utvrđuju se uvjeti za dugoročno uređenje područja Grada Vrlike, svrhovito korištenje, namjenu, oblikovanje, obnovu i sanaciju građevinskog i drugog zemljišta, zaštitu okoliša, te posebno zaštitu kulturne baštine i vrijednih dijelova prirode i krajolika.

PPUG Vrlike obuhvaća prostor površine 23773 ha, koji sadrži naselja: Garjak, Ježević, Koljane, Kosore, Maovice, Otišić, Podosoje, Vinalić i Vrlika.

Prostorni plan prikazan je u elaboratu "Prostorni plan uređenja Grada Vrlike", koji se sastoji od:

I Tekstualnog dijela

II Grafičkog dijela kojeg čine slijedeći kartografski prikazi:

Korištenje i namjena površina	1:25000
Infrastrukturni sustavi	1:25000
Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora	1:25000
Građevinska područja	1: 5000

Svrha i opći cilj Prostornog plana je osiguranje razvoja Grada na načelima održivog razvoja. Ovaj cilj će se ostvarivati na način da se propiše, omogući i potiče:

- Prostorni razvoj zasnovan na demografskom razvitku, koji se temelji na prirodnom priraštaju stanovništva, doseljavanju i povratku stanovnika, te uspostava ravnoteže između takvog demografskog razvitka i prostornog razvoja Grada.
- Zaštita vrijednih područja, ugroženih dijelova prirode, arheoloških i spomeničkih zona i lokaliteta, te vrijednih krajolika.
- Gospodarski razvoj zasnovan na poljoprivredi, turizmu te industriji sa čistim tehnologijama, proizvodnim pogonima manjeg kapaciteta (mala i srednja poduzeća).
- Osiguranje prostora i lokacija za infrastrukturne i ostale objekte i sadržaje državnog i županijskog značaja u skladu sa njihovim realnim potrebama.
- Ustanovljenje planskih kriterija i mjera koje će potaknuti povezivanje područja Grada i osiguranje jednakomjernog razvoja cijelog prostora Grada. Pritom nastojati očuvati specifične značajke i identitet pojedinih naselja.

PPUG Vrlike se zasniva na pretpostavci da će na prostoru Grada 2015. godine živjeti 6.400 stanovnika.

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU GRADA

Članak 7.

Određivanje namjene površina temelji se na prikladnosti prostora za pretežne ili karakteristične i isključive namjene kao i na utvrđivanju dinamičnih djelovanja i učinaka funkcija u prostoru (prometni sustavi, sustav središnjih naselja i razvojnih središta, gravitacije, poticaji razvoju i revitalizaciji područja i djelatnosti, općoj zaštiti i uređenju prostora i sl.).

Utvrđivanje namjene površina, polazi od:

- vrijednosti pojedinih područja (prirodnih i kulturno povijesnih)
- zatečenog stanja korištenja prostora
- prostorno-funkcionalnih cjelina (gradskog naselja, prigradskih naselja i izdvojenih naseljskih cjelina).

Članak 8.

PPUG-om Vrlike prema osnovnoj namjeni prostor se razgraničava na:

- površine naselja
- površine za razvoj i uređenje naselja
- površine izvan naselja za izdvojene namjene
- poljoprivredne i šumske površine

- vodne površine
- površine infrastrukturnih sustava

Prostornim planom, unutar svake od navedenih površina, utvrđuje se detaljnija namjena prostora: površine naselja, površine za razvoj i uređenje naselja i površine izvan naselja za izdvojene namjene, i prikazuju se sa razgraničenjem na izgrađeni i neizgrađeni dio.

Korištenje i namjena površina iz stavka 1. ovog članka prikazana je u grafičkom dijelu elaborata Prostornog plana, kartografski prikaz broj 1. *Korištenje i namjena površina* u mjerilu 1:25.000.

Članak 9.

Detaljnije razgraničavanje prostora Grada Vrlike prema temeljnim obilježjima, namjenama, oblicima korištenja i zaštite, prikazanim u Prostornom planu na kartografskim prikazima u mjerilu 1:25.000 i 1:5.000, određuje se detaljnijim planovima, lokacijskim, odnosno građevinskim dozvolama što se izrađuju i donose u skladu sa Zakonom, ovim odredbama i Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Vrlike.

Članak 10.

Razgraničenje površine naselja, površina za razvoj i uređenje naselja i površina izvan naselja za izdvojene namjene, obavljeno je utvrđivanjem granica građevinskog područja prema namjeni, sukladno kriterijima ove Odluke.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

Članak 11.

Građevine od važnosti za Državu određene su posebnim propisom i Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije, a na području Grada Vrlike to su:

- državna cesta D 1 (GP Macelj (gr. R. Slovenija) – Krapina – Zagreb – Karlovac – Gračac – Knin – Brnaze – Split –(D8)
- planirana cestovna zaobilaznica Vrlike (DC – 1)
- akumulacija Peruča
- građevine na vodotoku rijeke Cetine
- pastrvski ribnjaci – Peruča

Prilikom utvrđivanja uvjeta za gradnju državne ceste potrebno je posebno utvrditi uvjete odvodnje obzirom na osjetljivost kraškog područja. Obzirom na to da je cijelo područje županije određeno kao potencijalna arheološka zona potrebno je prije utvrđivanja definitivne trase ove ceste izvršiti neophodna istraživanja kako bi se izbjegli arheološki lokaliteti.

Članak 12.

Građevine od važnosti za Županiju su:

- županijska cesta br. 6082 Siverić (D33) – Vrlika – Ježević – Bajagić – Otok – Grab - D 220
- županijska cesta br. 6100 Ž 6082 - Maovice
- županijska cesta br. 6101 Otišić – D1
- vodovodni sustav Vrlika
- izvorište Vukovića vrelo
- transformatorska stanica KK 35 Kv Vrlika

2.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA

Članak 13.

Prostornim planom uređenja Grada Vrlike utvrđena su područja za razvoj i uređenje naselja. To su područja u kojima se već nalazi ili se planira stambena izgradnja, objekti i sadržaji koji prate stanovanje, tj. organizaciju života u stambenom naselju kao što su objekti društvenog standarda

(predškolske i školske ustanove, zdravstveni sadržaji i sl.), objekti fizičke kulture, uslužnog, proizvodnog zanatstva, ugostiteljski objekti, prodavaonice i sl., turistički objekti, komunalni objekti i objekti infrastrukture, mreža pješačkih puteva, lokalnih kolnih prometnica, parkirališta, javnih prostora, zelenih površina i dr.

Prostornim planom uređenja Grada se u okviru građevinskih područja naselja omogućuje gradnja skladišta, komunalnih servisa, raznih radionica i pogona, od obrtničkih do industrijskih (tzv. naseljska industrija), uz uvjet da ne zagađuju zrak, ne prouzrokuju buku veću od normi utvrđenih za stambeno naselje, ne privlače pretjerani promet teretnih vozila i/ili ne zahtijevaju velike površine zemljišta.

Na jednoj građevinskoj parceli u zoni mješovite namjene mogu se graditi stambene, stambeno-poslovne, poslovne, te pored njih gospodarske i pomoćne građevine koje čine stambenu i gospodarsku cjelinu.

Za obavljanje djelatnosti iz prethodnog stava mogu se koristiti i prostori ili građevine koji ranije nisu bili namijenjeni za tu djelatnost u cijelom ili u dijelu stambenog, pomoćnog ili gospodarskog prostora.

Članak 14.

Građevinska područja naselja su površine mješovite (prevladavajuće) namjene u kojima prevladava stambena izgradnja (primarna namjena), te svi sadržaji naselja koji prate stanovanje (sekundarna namjena): javni i društveni, gospodarski (proizvodni, poslovni, ugostiteljsko turistički), športsko-rekreacijski, kao i prometne, zelene površine te komunalni objekti i uređaji.

Građevinska područja iz stavka 1. ovog članka sastoje se od izgrađenog i neizgrađenog dijela, a ucrтана su u grafičkom dijelu Prostornog plana, kartografski prikaz broj 4. "Građevinska područja" u mjerilu 1:5000.

Zone javnog zelenila, parkova i vrtova, trebaju se čuvati od bilo kakve izgradnje uz uređenje šetnica i odmorišta.

Članak 15.

Formiranje građevinske čestice unutar građevinskog područja je obvezno za svaku građevinu, površine i oblika koji omogućava njeno racionalno korištenje, te gradnju sukladno ovim odredbama.

Članak 16.

Svaka građevinska čestica u građevinskom području mora imati neposredan kolni pristup na javno prometnu površinu najmanje širine 3,0 m, a za višestambene, stambeno poslovne, poslovne građevine najmanje 5,0 m, ukoliko nije drugačije određeno ovim odredbama.

Izuzetno, omogućava se uređenje pristupa građevinskoj čestici i manje širine, ali ne manje od 1,5 m kada je taj pristup organiziran od javno prometne površine preko pješačke površine na kosom terenu ili preko jedne susjedne građevinske čestice i pod uvjetom da se za tu građevinsku česticu osigura prostor za smještaj vozila neposredno uz kolni pristup.

Na površinama izgrađenog dijela građevinskog područja naselja u gusto izgrađenim ruralnim cjelinama, može se dozvoliti samo pješački pristup do parcele širine najmanje 1,5 m.

Čestice zemljišta čija veličina i oblik ne omogućavaju izgradnju građevina, a koje nemaju direktan pristup sa javne površine, ili se taj pristup ne može osigurati na način određen u stavku 1. i 2. ovog članka tretiraju se kao zelene površine ili se mogu priključiti susjednoj parceli.

Građevinska čestica na spoju ulica različitog značaja obvezno se priključuje na ulicu nižeg značaja.

Članak 17.

U slučaju prilaza na državnu, županijsku ili lokalnu cestu potrebno je ishoditi posebne uvjete priključenja u postupku izdavanja lokacijske ili građevinske dozvole.

U slučaju kad se prilaz građevinske parcele na javnu prometnu površinu ostvaruje preko privatnog puta drugog vlasnika, utvrđuje se privremeno služnost prilaza do osnivanja javne prometne površine.

Članak 18.

Na građevinskom području naselja mogu se utvrditi uvjeti uređenja prostora za izgradnju novih objekata samo u slučaju ako je prethodno utvrđena lokacijska dozvola za prometnice, odnosno ako građevinska parcela ima pristup na javni put ili javnu prometnu površinu.

Članak 19.

Najmanja moguća čestica građevinskog zemljišta može sačinjavati i samu osnovu starog objekta u starim seoskim ambijentima za potrebe rekonstrukcije i sl., ali uz arhitektonsku ispravnost takve izgradnje.

Članak 20.

Minimalna udaljenost građevinskog pravca od regulacijskog pravca iznosi 5,0 m.

Iznimno, udaljenost iz stavka 1. ovog članka može biti i manja u slučaju interpolacije građevine između postojećih građevina koje su smještene na manjoj udaljenosti, osim za državnu cestu.

Građevine na građevnim česticama, koje se jednim dijelom naslanjaju na bujice, gradit će se u skladu s vodoprivrednim uvjetima tj. na udaljenosti koja će omogućiti uređenje korita vodotoka i izvedbu inundacije potrebite za najveći protok vode, odnosno na udaljenosti koja će omogućiti pravilan pristup vodotoku.

Udaljenost građevinske od regulacijske linije ne primjenjuje se u zaštićenim dijelovima naselja ili kod pojedinačnih zaštićenih građevina, kao i u pretežno izgrađenim dijelovima naselja.

Prilikom dogradnje izgrađenih građevina, dograđeni dio zadržava postojeći građevinski pravac.

Minimalna udaljenost građevine od granica susjednih parcela iznosi najmanje 3,0 m za obiteljske kuće odnosno $H/2$ (H je visina građevine do krovnog vijenca) za višestambene, stambeno-poslovne i poslovne građevine.

Objekt se može postaviti, uz suglasnost ovlaštenika susjednog zemljišta i bliže od 3,0 m od granice susjedne građevinske parcele, ukoliko udaljenost između objekata iznosi minimalno 6,0 m.

Članak 21.

Građevinska područja naselja su površine mješovite namjene u kojima prevladava stambena izgradnja niske gustoće te svi sadržaji naselja koji prate stanovanje: sportsko-rekreacijski, zdravstveni, obrazovni, vjerski, trgovački, turističko ugostiteljski i servisni, kao i prometne, zelene površine, komunalni objekti i uređaji.

Sadržaji sekundarne namjene, kao što su radne, poslovne i ostale djelatnosti osim na način da se utvrdi površina određene namjene, mogu se ostvariti korištenjem zasebne građevine, dijela građevine, zasebne parcele ili dijela parcele uz uvjet da ove aktivnosti ne stvaraju buku i ne zagađuju zrak ili tlo iznad dozvoljenih granica, te ne zahtijevaju teški transport.

Članak 22.

Na jednoj građevinskoj parceli u zoni mješovite namjene mogu se graditi stambene, stambeno-poslovne, poslovne, te pored njih gospodarske i pomoćne građevine koje čine stambenu i gospodarsku cjelinu.

Za obavljanje djelatnosti iz prethodnog stavka mogu se koristiti i prostori ili građevine koji ranije nisu bili namijenjeni za tu djelatnost u cijelom ili u dijelu stambenog, pomoćnog ili gospodarskog prostora. Stambene, stambeno-poslovne ili poslovne građevine u pravilu se postavljaju prema ulici, a pomoćne i gospodarske građevine u drugom planu.

Članak 23.

Stambenim građevinama smatraju se obiteljske kuće i višestambene zgrade.

Poslovnim građevinama smatraju se građevine:

- namijenjene za tihe i čiste djelatnosti (kancelarije, uredi, trgovački, turističko ugostiteljski sadržaji, frizerski, krojački, postolarski, fotografski i slični uslužni sadržaji)
- namijenjene za bučne i potencijalno štetne po okolinu djelatnosti (manji proizvodni pogoni, te automehaničarske, limarske, lakirerske, bravarske, kovačke, stolarske radionice, klaonice i sl.)

Tihe i čiste djelatnosti mogu se obavljati i u sklopu stambene građevine ukoliko za to postoje tehnički uvjeti.

Bučne i potencijalno štetne djelatnosti lociraju se u rubnim zonama građevinskog područja naselja, a postojeći pogoni se zadržavaju uz provedbu odgovarajućih mjera zaštite.

Članak 24.

Pomoćnim građevinama smatraju se: garaže, drvarnice, spremišta, nadstrešnice i sl.
Gospodarskim građevinama smatraju se:

- bez izvora zagađenja (šupe, košnice, sjenici, spremišta poljoprivrednih proizvoda i strojeva, sušare, manji pogoni za preradu i sl.)
- s potencijalnim izvorima zagađenja (staje, svinjci, kokošinjci i sl.)

Članak 25.

Prostornim planom se određuje da se u izgrađenost građevinske čestice ne računa projekcija potpuno ukopanih podrumskih dijelova građevine.

Članak 26.

Prilikom gradnje građevine obvezno je očuvanje prirodne konfiguracije terena građevinske čestice na način da se iskopi izvode samo radi gradnje podruma i temelja, a kosi teren uređuje kaskadno ili ostavlja u prirodnom ili zatečenom nagibu. Ukoliko se objekt gradi uz bujice, tj. povremene vodene tokove, treba regulirati postojeći tok bujice prema posebnim uvjetima.

Visina potpornih zidova ne smije prijeći 1,5 m. Izgradnja ograda pojedinačnih građevinskih čestica treba biti sukladna tradicionalnom načinu građenja i to donji dio visine 1,0 m od punog materijala, te ostali gornji dio transparentan ili u obliku zelene živice.

Iznimno, visina ulične ograde može biti i viša kada je to nužno radi zaštite građevine, načina njenog korištenja ili je u skladu sa susjednim parcelama odnosno tradicijskim načinom gradnje. Visina ograde između susjednih parcela može biti najviše 2,0 m mjereno od kote konačno uređenog terena.

Najmanje 30% površine građevinske čestice mora biti hortikulturno uređeni teren.

Između ceste (ulice) i kuće obvezno je uređenje predvrtova.

Teren oko građevine, potporni zidovi, terase i slično moraju se izvesti da se ne promijeni prirodno otjecanje vode na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina.

Članak 27.

Podrum može imati veću površinu od površine nadzemne građevine i može zauzeti najviše 70% površine građevinske čestice samo ako se izvodi kao potpuno ukopani dio građevine.

Podrum može biti smješten na manjoj udaljenosti od granice građevinske čestice od one koja je određena Prostornim planom za nadzemni dio građevine, odnosno i na samoj granici građevinske čestice. U tom slučaju, podrum mora biti izveden ispod razine terena, a površina terena nad podrumom izvan površine nadzemne građevine mora biti uređena kao parkiralište, terase i uređene zelene površine (travnjaci, nisko zelenilo, umjetno oblikovani humci, zelene ograde i sl.).

Članak 28.

U građevinskom području naselja mogu se graditi obiteljske i višestambene zgrade.

Minimalne dozvoljene površine građevinskih parcela za obiteljske kuće u neizgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja iznose:

- 400 m² za otvoreni tip izgradnje,
- 300 m² za poluotvoreni tip izgradnje,
- 200 m² za građevine u nizu.

Bruto izgrađenost građevinske parcele za obiteljske kuće može iznositi najviše:

- 25% za otvoreni tip izgradnje,
- 35% za poluotvoreni tip izgradnje,
- 50% za građevine u nizu,

u neizgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja.

Članak 29.

Bruto izgrađenost parcele za izgradnju višestambenih, stambeno-poslovnih i poslovnih građevina ne može biti veća od 30%.

Površina građevinske parcele višestambene, stambeno poslovne i poslovne građevine utvrđuje se u postupku izdavanja lokacijske dozvole, shodno potrebama te građevine i obuhvaća zemljište ispod građevine i zemljište potrebno za njenu redovitu upotrebu, kao i zemljište potrebno za rješavanje prometa u mirovanju (parkiralište) u neizgrađenim dijelovima građevinskog područja – područja naselja i na površinama za razvoj naselja, uz uvjet da ne može biti manja od 800 m².

Članak 30.

Maksimalna visina obiteljskih stambenih građevina može biti Po+P+1+Pk (podrum, prizemlje, kat i potkrovlje), odnosno 8,5 m od najniže kote uređenog terena uz objekt do gornje kote vijenca kad se gradi stambeno potkrovlje, a višestambenih, stambeno-poslovnih i poslovnih građevina može biti Po+P+1+Pk, odnosno 9,0 m od najniže kote uređenog terena uz objekt do gornje kote vijenca kad se gradi stambeno potkrovlje, ili Po+P+2 sa kosim krovom, odnosno 10,5 m od najniže kote uređenog terena uz objekt do gornje kote vijenca.

Podrum je najniža etaža građevine čija je kota stropa najviše 1 m od najniže kote uređenog terena uz građevinu.

Stambenim potkrovljem se smatra dio građevine ispod krovne konstrukcije, a iznad vijenca najviše etaže, s visinom nadozida od najviše 1,6 m.

Članak 31.

Ako se građevine izvode s kosim krovom minimalni nagib može iznositi 20⁰, a maksimalni nagib 45⁰.

Krov svojom dužom stranom mora biti paralelan s izohipsama terena.

Omogućava se ugradnja sunčanih kolektora na svim građevinama osim u zaštićenim dijelovima naselja. Sunčani kolektori mogu zauzeti najviše 1/3 ukupne površine krovnih ploha.

Pad vode s krova kod dvojnih objekata ili objekata u nizu ne smije biti okrenut prema susjednim granicama, a isto tako nikakvi istaci (balkoni, stepenište i sl.) ne smije biti izvedeno na udaljenosti manjoj od 1,20 m od susjedne granice.

Članak 32.

Gabariti građevina, oblikovanje pročelja i krovništa, te ugrađeni materijali moraju biti usklađeni s okolnim građevinama, i tradicionalnim načinom izgradnje prilagođenom podneblju.

Ako se izvodi istak vijenca krova građevine onda je on armiranobetonski ili kameni s uklesanim žlijebom na kamenim konzolama, oba s istakom od 30 cm od ravnine pročelnih zidova građevine. Vijenac je moguće izvesti i kao prepust crijepa. U ovom drugom slučaju vijenac je minimalan.

Članak 33.

Iznimno, prilikom rekonstrukcije ili zamjene postojećih građevina na mjestu i u dimenzijama postojećih građevina moguće je ishoditi lokacijsku, odnosno građevinsku dozvolu za gradnju stambene građevine iako nisu ispunjeni uvjeti u pogledu površine čestice, izgrađenosti čestice i udaljenosti građevine od susjedne građevinske čestice u skladu s člancima 20., 28. i 29. ovih Odredbi.

Minimalna površina građevinske parcele može iznositi 200 m² iznimno i manje, a što se odnosi na uklapanje izgrađenih objekata u Odredbe, a sa već određenom regulacijskom linijom građevinske parcele.

Članak 34.

U izgrađenim dijelovima naselja s tradicijskom arhitekturom, izgrađenost parcele može iznositi do 50%, a udaljenost građevine od ruba parcele ne može biti manja od udaljenosti susjednih građevina od granice parcele. Udaljenost ovih objekata od javno prometne površine mora biti određena na način da zadržava građevinsku liniju postojeće okolne izgradnje.

Članak 35.

U svrhu prihvaćanja postojećih tj. izdavanja lokacijskih dozvola za objekte u gusto izgrađenim i zbijenim dijelovima naselja vrijede sljedeće odredbe:

- zbijena gradnja uvjetuje lociranje objekta na među i gradnju ogradnog zida max. visine 1,5 m mjereno od strane više kote terena
- udaljenost objekta od susjedne međe na kojoj drugi objekt ima otvore može biti min. 2,0 m ako na strani susjeda objekt ima otvore ili se može izgraditi do međe ako na toj strani objekt nema otvore
- objekt se može graditi i na samoj liniji trotoara - ulice

Dogradnja objekta može se vršiti s one strane objekta gdje zadovoljava udaljenost od međe 3,0 m, odnosno od objekta H/2. Dogradnja objekta može se vršiti do međe ako uvjeti terena to omogućavaju, a to je kod strmog terena.

Članak 36.

Na građevinskoj čestici može se graditi samo jedna glavna stambena ili stambeno-poslovna građevina i pomoćne građevine, kao i gospodarske građevine bez izvora zagađenja, i to:

- u sklopu stambene građevine,
- odvojeno od stambene građevine uz iste uvjete,
- uz susjednu među uz uvjet da je granični zid izveden od vatrootpornog materijala, da se na istom ne izvode otvori, te da se odvod vode s krova riješi na vlastitoj parceli, te uz suglasnost susjeda.

Površina pomoćne građevine uračunava se u površinu izgrađenosti parcele.

Posebna ograničenja uvjeta gradnje**Članak 37.**

U zonama označenim na karti *Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora* kao zone posebnih ograničenja uvjeta gradnje propisuje se:

- pravokutna tlocrtna dispozicija, ukoliko se kuća nalazi na brdu postava okomito na slojnice
- katnost P i P+1
- dvostrešni krovovi s utorenim crijepom kao pokrovom
- upotreba tradicijskih materijala (žbuka, kamen), kod žbukanih kuća upotreba zemljanih boja žbuke
- upotreba tradicijskih detalja (kamen, pravokutni prozori, kameni pragovi oko otvora, drveni zatvori, solari)

Pomoćne građevine**Članak 38.**

Pomoćne građevine mogu imati najveću visinu Po+P+K (podrum, prizemlje i kosi krov), odnosno najviše 4,0 m mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine i najveću površinu od 50 m² ako se grade kao izdvojene tlocrtno površine na građevinskoj čestici. Mogu se smjestiti na udaljenosti od najmanje 3,0 m od granice građevinske čestice i ne mogu se postavljati između glavne građevine i javno prometne površine.

Garaže se u pravilu grade u gabaritu stambene građevine. Izuzetno, u slučaju kosog terena, garaža se može graditi odvojeno i na granici čestice prema javno prometnoj površini na udaljenosti od najmanje 3,0 m od ruba kolnika ukoliko se takvom izgradnjom ne ugrožava sigurnost prometa i ne presijecaju važni prometni tokovi, ali ne prema državnoj cesti. Udaljenost garaže prema državnoj ili županijskoj cesti je najmanje 5,0 m od ruba kolnika ceste.

Pomoćni objekt (garaža) može se graditi i bliže od 3,0 m od granice susjedne parcele na način da se prisloni uz među susjeda s time da ne smije imati otvore prema susjedu ili ukoliko se izgradnjom iste ne ugrožavaju uvjeti stanovanja u susjednom objektu.

Članak 39.

Bliže od 3,0 m od granice susjedne građevinske parcele ne mogu se graditi pomoćni objekti sa funkcijom pomoćne kuhinje ili druge namjene ukoliko ista predviđa upotrebu roštilja sa dimnjakom, otvorenog ložišta, kamina i sl.

Članak 40.

Na građevinskoj parceli uz individualne stambene objekte u seoskim naseljima mogu se graditi i gospodarski objekti (sušare, pčelinjaci i sl.).

Visina gospodarskih objekata ne može biti viša od visine prizemlja.

Izuzetno, sušara može biti P+Pk (prizemlje, potkrovlje), maksimalne visine vijenca 5,0 m. Pčelinjaci moraju biti udaljeni najmanje 5,0 m od susjedne građevinske parcele ako su okrenuti prema toj parceli, a najmanje 3,0 m ako su okrenuti u suprotnom smjeru.

Na građevinskoj parceli uz individualne stambene objekte u seoskim naseljima mogu se graditi i gospodarski objekti za vlastite potrebe (pčelinjaci, kokošinjci, staje i sl.) uz ispunjavanje sanitarno tehničkih i drugih uvjeta reguliranih posebnim propisima uz zadovoljavanje slijedećih udaljenosti:

Goveda i konji	Krmače	Ovce i koze	Perad	Udaljenost od susjedne parcele
6-19	6-19	15-50	50-500	20 m

Gospodarski objekti za vlastite potrebe kapaciteta manjeg od navedenog u prethodnom stavku, moraju biti udaljeni najmanje 20,0 m od susjedne građevinske parcele ako su okrenuti prema toj parceli, a najmanje 10,0 m ako su okrenuti u suprotnom smjeru.

Gnojišta moraju biti udaljena najmanje 30,0 m od susjedne parcele, ili ukoliko se posebnim sanitarnim uvjetima propiše posebni način zbrinjavanja udaljenost može biti i manja.

Farme kopitara i papkara veće od 10 uvjetnih grla te peradi i kunića veće od 5 uvjetnih grla moraju udovoljavati i posebno propisanim veterinarsko zdravstvenim i zoohigijenskim uvjetima, ukoliko posebnim propisima nije potreban postupak provođenja procjene utjecaja na okoliš.

Udaljenost gospodarskih građevina s potencijalnim izvorom nepovoljnih utjecaja na okoliš od stambenih i poslovnih građevina, ne može biti manja od 30 m. Od građevina za snabdijevanje vodom (bunari, cisterne i sl.) ova udaljenost ne može biti manja od 50 m.

Članak 41.

Dio individualnih stambenih objekata moguće je koristiti za obavljanje poslovnih djelatnosti koje ne stvaraju buku, ne zagađuju okolinu i ne ometaju odvijanje prometa.

Članak 42.

Građevinska parcela za gradnju manjih poslovnih objekata (uslužnog, proizvodnog zanatstva) određuje se u odnosu na veličinu i kapacitet objekta uz minimalnu izgrađenost parcele 20% i maksimalnu 50% od površina parcele.

Visina objekta iz stavka 1. ove točke ne može biti veća od 6,0 m osim ako tehnologija proizvodnje ne zahtijeva veće visine objekata.

Članak 43.

Na građevinskoj parceli se može smjestiti i montažni objekt u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti (kiosk).

Maksimalna visina objekta iz stavka 1. ove točke iznosi 3,0 m, a površina ovisi o vrsti djelatnosti koja će se obavljati.

Udaljenost montažnog objekta od ruba javno prometne površine ne može biti manja od 3,0 m.

Članak 44.

Turistička zona „Česma“ je površine 1,2 ha, a određuje se za izgradnju turističkog naselja (T2). Zona je smještena unutar naselja. Kapacitet zone je 100 ležajeva. Za navedenu turističku zonu je potrebno izraditi DPU.

Unutar naselja još je i turistička zona „Česma - Biuk“, površine 1,46 ha, a koja je namijenjena izgradnji turističkog naselja (T2). Kapacitet zone je 100 ležajeva. Za zonu je potrebno izraditi DPU.

Za navedene turističke zone određuje se srednji intenzitet korištenja. U zonama se mogu graditi hoteli i apartmansko naselje, te zdravstveni, ugostiteljski, sportsko rekreacijski i slični sadržaji. Potrebno je osigurati minimalno 100 m² terena po 1 postelji. Maksimalna izgrađenost na razini cijele zone može biti 25%, a iskoristivost 0,5. Maksimalna visina hotela može biti Po+P+3, a apartmanskih objekata Po+P+1. Minimalno 20% obuhvata zone mora biti namijenjeno rekreaciji - zelenilu, kupalištima itd. te još 10% sportskim igralištima, bazenima i sl.

Turistička zona „Garjak“ je površine 7,2 ha, a smještena je unutar naselja. Planira se izgradnja turističkog naselja s pratećim sadržajima (T2). Zona se nalazi u blizini jezera. Propisana je izrada DPU-a. Kapacitet zone je 200 ležajeva.

Turistička zona „Podosoje“, površine 1,5 ha predviđa se za izgradnju hotela s pratećim sadržajima (T1). Kapacitet zone je 150 ležajeva. Za zonu je potrebno izraditi DPU.

Članak 45.

Zona „Stočni Pazar“ je veličine 2,1 ha, a smještena je uz naselje. Predviđena je za izgradnju više trgovačkih objekata (K2). Prostornim planom su riješeni infrastrukturni priključci (elektroenergetski, vodovodni i kanalizacijski). Za navedenu gospodarsku zonu je potrebno izraditi Detaljni plan uređenja (u daljnjem tekstu DPU).

2.3. IZGRAĐENE STRUKTURE VAN NASELJA

Članak 46.

Prostornim planom utvrđene su gospodarske zone tj. zone za razvoj industrijsko-proizvodno-prerađivačkih kapaciteta, zanatstva i servisa, stacionarno-transportnih i skladišnih djelatnosti te ostalih radnih djelatnosti koje ne zagađuju okoliš, komunalnih objekata, objekata infrastrukture i sl.

Određeno je da se u okviru gospodarskih zona omogućuje i gradnja trgovačko-uslužnih i ugostiteljskih centara, te drugih sličnih maloprodajnih i veleprodajnih sadržaja koji zahtijevaju veće građevinske parcele.

Na ovim područjima ne dopušta se gradnja objekata čija je namjena isključivo stambena. Dopušta se mogućnost da se u okviru poslovnih objekata izgrade nužni stambeni prostori, a sve u funkciji osnovne namjene.

Zona „Kosore“ je veličine cca 36,2 ha i planirana je za izgradnju proizvodno-prerađivačkih i skladišnih objekata (namjena zone je proizvodna - I1).

Cestovno je povezana i komunalno opremljena za postojeće kapacitete. Prostornim planom su riješeni infrastrukturni priključci (elektroenergetski, vodovodni i kanalizacijski), a s obzirom na značajno proširenje zone.

Za dio gospodarske zone površine 5,4 ha izrađen je i usvojen DPU, za koji je moguće vršiti izmjene i dopune. Do donošenja izmjena i dopuna vrijede postojeće odredbe iz DPU-a.

Za ostali dio gospodarske zone površine cca. 30 ha potrebno je izraditi Urbanistički plan uređenja (u daljnjem tekstu UPU) te konzervatorski elaborat za UPU.

Članak 47.

U slučaju kad se u zonama gospodarskih djelatnosti predviđa izgradnja novih ili rekonstrukcija postojećih građevina, u kojima je u tijeku tehnološkog procesa moguća emisija štetnih plinova, ispuštanje agresivnih tekućina ili postoji bilo koja opasnost po okolinu, potrebno je izraditi procjenu utjecaja na okoliš kao sastavni dio dokumentacije za izdavanje građevne dozvole.

Članak 48.

Prostornim planom predviđene su zone za turizam, šport i rekreaciju.

Razvoj turizma temeljit će se na revitalizaciji i očuvanju ambijentalnih cjelina (mlinice, urbane i ruralne cjeline) kulturne baštine i spomeničkog blaga, te na očuvanju i oplemenjivanju prirodnih ambijenata. Vrlika, kao temeljni gospodarski centar područja preferira se kao potencijalni nositelj turističkog razvoja.

Turistička zona „Tabela“ je površine 100 ha, a planira se izgradnja hotela s pratećim sadržajima uz jezero Peruča (T1). Kapacitet zone je 1000 ležajeva. Za navedenu turističku zonu je potrebno izraditi UPU.

Turistička zona „Duvnjaci“ zauzima površinu od 7,6 ha i planirana je za izgradnju pojedinačnih ugostiteljsko-turističkih građevina (T4). Kapacitet zone je 200 ležajeva. Za navedenu zonu je potrebno izraditi UPU.

Turistička zona „Derven“ površine 22,64 ha predviđa se za izgradnju turističkog naselja s pratećim sadržajima (T2). Zona je smještena uz Peručko jezero. Kapacitet zone je 300 ležajeva. Propisana je izrada UPU-a.

Turistička zona „Ježević“ zauzima površinu od 125,2 ha, a predviđena je kao zona T1 unutar koje se predviđa izgradnja hotela visoke kategorije s pratećim sadržajima, a u funkciji športsko-rekreacijske zone „Ježević“. Kapacitet zone je 1000 ležajeva. Za navedenu turističku zonu je potrebno izraditi UPU.

Članak 49.

Izdvojena zona športa i rekreacije „Ježević“ planirana je u podnožju planine Dinare. Površina zone je 325 ha. Planira se izgradnja golf vježbališta, športskih terena, pratećih sadržaja. Moguća je i izgradnja smještajnih objekata u funkciji rekreacijske zone, a u veličini prema programu i sadržaju urbanističkog plana. Za zonu je potrebna izrada UPU-a.

Budući da se unutar zone nalazi arheološka zona potrebno ju je detaljno istražiti. Stoga se kao mjera zaštite propisuje obvezno arheološko istraživanje i izrada detaljne konzervatorske dokumentacije prije izrade UPU-a. U područjima u kojima UPU predviđa izgradnju objekata i infrastrukture, nositelj zahvata se obvezuje na dodatna arheološka istraživanja čiji će rezultat uvjetovati oblikovanje projekta i eventualnu prezentaciju nalaza.

Športsko-rekreacijska zona „Suhopolje“ predviđena je kao zona športskog centra. Unutar zone planira se izgradnja više športskih sadržaja u svrhu cjelovitog i organiziranog obavljanja športskih djelatnosti (škola jahanja, paragliding, tenis, itd.). Površina zone je 140,24 ha. Za zonu je potrebna izrada UPU-a.

Športsko-rekreacijska zona „Jezero“, površine 10,5 ha, predviđena je za izgradnju veslačkog kluba sa svim pratećim sadržajima – regatni centar (R5).

Moguća je izgradnja zatvorenih športskih objekata, koji mogu obuhvatiti maksimalno 20% površine zone, unutar ove površine mogu se smjestiti i manji komplementarni sadržaji koji se mogu smještati u zatvorenim športskim objektima i u posebnim građevinama. Ako se smještaju u posebnim građevinama tada je maksimalna tlocrtna površina tih građevina 100 m², a visina P, odnosno 4 m do vijenca. Parkiranje se rješava prema članku 95. ovih Odredbi.

Za navedenu športsko-rekreacijsku zonu je potrebno izraditi UPU.

2.4. GRADNJA IZVAN GRAĐEVINSKIH PODRUČJA**Članak 50.**

Građevine koje se grade izvan građevinskog područja su:

- infrastrukturne građevine (prometne, komunalne, energetske i dr.)
- stambene i gospodarske građevine u funkciji revitalizacije poljoprivredne proizvodnje i turizma

- gospodarske građevine (farme, platenici, staklenici, vinarije, sirane, pršutane, mješaonice stočne hrane, mini klaonice, pčelinjaci, ribnjaci, mrjestilišta, poljske kućice i dr.)
- zdravstvene građevine
- uređenje rekreacijskih površina (planinarski dom)
- građevine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina
- građevine posebne namjene
- groblja

Građenje izvan građevinskog područja mora biti uklopljeno u krajobraz tako da se:

- očuva kakvoća i cjelovitost poljodjelskoga zemljišta i šuma
- očuva prirodni prostor pogodan za rekreaciju, a gospodarska namjena usmjeri na predjele koji nisu pogodni za rekreaciju
- očuvaju kvalitetni i vrijedni vidici
- osigura što veća površina građevinske čestice, a što manja površina građevnih cjelina, osigura infrastruktura, te sukladno posebnim propisima riješi odvodnja, pročišćavanje otpadnih voda i zbrinjavanje otpada

Članak 51.

Kriteriji građenja izvan građevinskog područja odnose se na gradnju ili uređenje pojedinačnih građevina i zahvata. Pojedinačne građevine ne mogu biti mješovite namjene, a određene su jednom parcelom. Kriteriji kojima se određuje vrsta, veličina i namjena građevina i zahvata u prostoru su:

- građevina mora biti u funkciji korištenja prostora (poljoprivredna, lovna, planinarska, stočarska)
- građevina mora imati vlastitu vodoopskrbu (cisternom), odvodnju (pročišćavanje otpadnih voda) i energetski sustav (plinski spremnik, električni agregat ili drugo)
- građevine treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva

Članak 52.

Izvan granica građevinskog područja naselja moguća je gradnja stambenih i gospodarskih građevina u funkciji revitalizacije poljoprivredne proizvodnje i turizma.

Pod stambenim i gospodarskim građevinama podrazumijevaju se građevine koje za vlastite potrebe, a u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva grade izvan građevinskog područja sukladno kategorizaciji i osjetljivosti prostora građenja. U funkciji obavljanja ovih djelatnosti može se graditi isključivo u sklopu površina na kojima se djelatnost obavlja, te sukladno namjeni prostora Prostornog plana.

Minimalna površina poljoprivrednog gospodarstva za gradnju građevina iz stavka 1. ovog članka iznosi 2.000 m². Građenje se ne može dozvoliti na prvoj kategoriji boniteta poljoprivrednog zemljišta. Zemljište treba imati prilazni put, vodu za korištenje riješeno prema lokalnim prilikama (javni vodovod ili bunari) i električnu energiju.

Stambeni i gospodarski objekti u prostornom smislu moraju sačinjavati prostorno funkcionalnu cjelinu uz racionalno korištenje prostora.

Pod gospodarskim objektima smatraju se građevine za potrebe uzgoja, uskladištenja i prerade biljaka i biljnih proizvoda, tova i uzgoja stoke i ribe te tradicionalne prerade mliječnih, mesnih i ribljih proizvoda, proizvodnju, skladištenje i degustaciju vina, sira i suhomesnatih poljoprivrednih proizvoda te spremišta poljoprivredne opreme i mehanizacije.

Namjena i gabariti ovih objekata određuju se na osnovu vrste elaborirane moguće količine poljoprivredne proizvodnje u vlasničkim granicama prikazanog obuhvata i tehnološkog postupka prerade poljoprivrednih proizvoda.

Stambeni objekti u ovim cjelinama mogu biti maksimalne tlocrtne površine 200m² i katnosti Po+P+1 (podrum, prizemlje, jedan kat) odnosno maksimalno 7,0 m od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine. Podrum je etaža kojoj je gornja ploča najviše 0,50 m iznad najviše kote terena. Za potrebe obavljanja ove djelatnosti može se izgraditi samo jedan stambeni objekt. Stambeni objekti se ne mogu graditi bez gospodarskih objekata. U stambenim objektima ovih cjelina mogu se obavljati usluge seoskog turizma i agroturizma.

Mogućnost izgradnje ovih sadržaja podrazumijeva bavljenje poljoprivredom kao osnovnom djelatnošću.

Građevine iz stavka 1. ovog članka moraju se graditi izvan:

- zaštićenih spomeničkih cjelina i kulturnog krajobraza
- zaštićenih prirodnih predjela
- osobito vrijednog poljoprivrednog tla
- koridora prometnica

Gospodarska građevina iz stavka 1. ovog članka u funkciji poljoprivredne proizvodnje (spremišta i obrada poljoprivrednih proizvoda može se graditi kao dio sklopa sa stambenom građevinom ili kao zasebna građevina najveće tlocrtne bruto površine do 150 m² i najveće visine suteran ili podrum, prizemlje i krov, odnosno najviše 5,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine).

Oblikovanje pojedinačnih gospodarskih građevina mora biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom.

Članak 53.

Gospodarske građevine – farme (mjesto na kojem životinje borave i /ili se uzgajaju ili drže) čine građevinu ili grupe građevina s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem koje se mogu graditi na zemljištu najmanje površine 2.500 m². Površina zemljišta za farmu mora biti dostatna i odgovarati kapacitetu, broju i veličini sagrađenih objekata, da bi se osigurala njihova funkcionalna povezanost i dovoljna međusobna udaljenost. Gospodarska građevina - farma može zauzeti najviše 10% od pripadajućeg zemljišta.

Na farmi se mogu graditi gospodarske građevine za potrebe:

- biljne proizvodnje
- stočarske proizvodnje
- prerade stočarskih i biljnih proizvoda proizvedenih na farmi
- prodaje i prezentacije proizvedenih poljoprivrednih proizvoda
- edukacije u svrhu unapređenja poljoprivredne proizvodnje

Gospodarske građevine iz stavka 1. ovog članka mogu se graditi na udaljenosti od najmanje 50 m od građevinskog područja naselja, osim za gospodarske građevine za potrebe stočarske proizvodnje.

Najmanja udaljenost gospodarske građevine za potrebe stočarske proizvodnje je:

• od građevinskog područja	100 m
• od javnog puta i od javnog vodovoda	30 m
• od državne ceste	50 m

ili prema posebnim sanitarnim uvjetima kod ishođenja lokacijske dozvole.

Najveća visina građevine iz stavka 1. ovog članka može iznositi 8,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine.

Površina i raspored gospodarskih građevina na farmi utvrđuje se lokacijskom dozvolom u skladu s potrebama tehnologije. Smještaj građevina je potrebno organizirati tako da se grupiraju u jednom dijelu posjeda.

Oblikovanje građevina na farmi mora biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom, a posebno:

- sljeme krova mora pratiti smjer dužeg dijela građevine
- krov dvostrešan nagiba do 30⁰
- temelj prizemlja, odnosno kota gornjeg ruba stropne konstrukcije podruma ne smije biti viši od 60 cm od kote uređenog terena uz građevinu na višem dijelu terena
- vanjski prostor uz građevinu hortikulturno oblikovati

Članak 54.

Za gradnju farmi potrebna je izrada tehničko-tehnološkog rješenja sa prikazom mjera zaštite okoliša, ukoliko prema posebnim propisima nije potrebno provođenje postupka procjene utjecaja na okoliš. Lokacijska dozvola za izgradnju poljodjelskih gospodarskih građevina utvrdit će se na temelju idejnih rješenja i pribavljenih suglasnosti i mišljenja nadležnih institucija.

U lokacijskoj dozvoli za farme odredit će se uvjeti za:

- veličinu i način gradnje objekata s pratećim prostorima
- način i režim korištenja objekata

- prilaz parceli
- opskrbu vodom i električnom energijom
- rješenje odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda, te odlaganje krutog otpada
- osiguranje zbrinjavanja lešina, kao i provedbu dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije farme
- sanitarno zaštitnu zonu, sadnju drveća i zelenila
- mjere zaštite čovjekova okoliša i sl.

Veličina objekta iz stavka 1. ove točke odredit će se prema vrsti i kategoriji životinje, njezinim fiziološkim i etološkim potrebama i načinu korištenja objekta uz najveću izgrađenost parcele od 10%.

Na parceli na kojoj se gradi objekat iz stavka 1. ove točke nije dozvoljeno graditi stambeni objekt, osim u slučajevima kada je to neophodno za funkcioniranje proizvodnje.

Članak 55.

Pošto će stočarska proizvodnja biti jedna od važnijih grana gospodarstva nužno je državnim mjerama i akcijama poticati razvoj stočarstva kod većine gospodarstava, kako kod onih koja drže manji broj stoke tako i kod onih koja će podizati određeni tip farme: govedarske, kozarske, peradarske ili svinjogojske.

Broj pojedinih vrsta stoke kod usmjerenih gospodarstava zavisen je od raspoloživih površina za proizvodnju hrane, smještajnih kapaciteta, raspoloživoj radnoj snazi, sustavu držanja i sl.

Kod specijaliziranih gospodarstava se preporuča se minimalno:

- u govedarstvu; 10-20 muznih krava te tov junadi do 300 kg ž.m.
- u ovčarstvu 100-120 rasplodnih ovaca
- u kozarstvu kod plemenitih pasmina 60-80 grla, a kod križanaca 100-120 grla
- u svinjogojstvu 5-20 rasplodnih grla, a kod tova 50-200 tovljenika po turnusu
- u peradarstvu za proizvodnju konzumnih jaja 1000-3000 nesilica i u tovu 500-2000 brojlera po turnusu
- kod pčelarstva, više od 50 pčelinjih zajednica

Članak 56.

Kod rekonstrukcije, adaptacije ili proširenja postojećih farmi nastojati stvoriti uvjete koji udovoljavaju pojedinoj vrsti i kategoriji životinja, a kod izgradnje novih objekata držati se ovih osnovnih parametara:

- objekte graditi na uzvišenom i ocjeditom terenu i s niskom razinom podzemnih voda
- udaljiti ih od otvorenih vodotoka i izvorišta
- provoditi mjere zaštite podzemnih voda
- udaljiti ih od frekventnih prometnica najmanje 30 m, ali da su povezane sa lokalnim čvrstim putevima
- objekte graditi od odgovarajućeg građevinskog materijala s kosim krovom u pravilu na dvije vode
- u objektima za krave, svinje, izgraditi kanalizaciju i betonirani prostor za kruti gnoj i gnojovku
- kvadratura i kubatura prostorije treba udovoljiti zahtjevima životinja (prema vrsti, pasmini i starosti) za komfornim smještajem i zahtjevima zoohigijenskih normativa
- sustav ventilacije - osvjetljenosti i temperature u objektu prilagoditi specifičnim zahtjevima pojedinih vrsta i kategorija životinja uz obaveznu alternativu za slučajevne kvara sustava
- temelje objekta podići iznad razine terena i izolirati
- poželjno je osigurati prostor za komunikaciju oko objekta
- prozore postaviti s jedne i druge poduže strane objekta pod serklaž s otvaranjem prema unutra i prema plafonu, posebno kod objekata za ovce i krave ako su smještene u 2 reda
- pročelje objekta postaviti suprotno od smjera dominantnog vjetra.

Članak 57.

Specifičnosti u zahtjevima pojedinih vrsta i kategorija stoke daje se u slijedećim pregledu:

Goveda:

Mliječne krave-prema sustavu držanja mliječnih krava omogućava se gradnja farmi s vezanim i slobodnim načinom držanja.

Vezani sustav je primjenjiv za manji broj grla, hranjenje kao i izgnojavanje je polumehanizirano a mužnja se odvija na mjestu.

Slobodan način držanja – grla su slobodna, hranidba je mehanizirana, mužnja u izmuzištu, koje se nalazi na jednom djelu staje. Objekt treba imati električnu rasvjetu i po mogućnosti tekuću vodu ili hidrofor s instaliranim automatskim pojilicama (1 pojilica na dva grla), te odjeljenje za koncentrirana hranjiva i prostoriju za mlijeko s toplom vodom. Obično se u potkrovlju objekta smješta voluminozna hrana (sijeno, DTS). Objekti s više krava obvezatno trebaju imati krovnu ventilaciju. Treba se izgraditi jama za osoku te betonirati ograđeni prostor za kruti gnoj.

Ovce - koze: jednostavan objekt, bez posebnog unutarnjeg uređenja, podjela unutar objekta pomoću krmnih stolova, jasala i pregrada na odjeljke za pojedine dobne kategorije ovaca.

U objektima treba prozore visoko postaviti, posebno kod koza. Poželjno je imati ispust ispred objekta i djelomično natkriven. Kada je u objektu više grla predvidjeti krovnu ventilaciju. Objekti za ovce i koze mogu se graditi u sklopu gospodarskog dvorišta.

Svinje za reprodukciju(nazimice, krmače nerastovi) : objekt treba solidno izgraditi, unutarnju stranu ožbukati i okrečiti, te izolirati radi uštede na grijanju. Poželjan je rešetkasti pod. Obvezatna je jama osočara i to nepropusna. Njena veličina uvjetovan je brojem rasplodnih krmača i brojem pražnjenja u tijeku godine, a računa se oko 0,5 m³ osoke po odgojenom prasetu. Preporuča se osigurati minimalno 1,64 m² podne površine po nazimici, 2,25m² za krmače i 6m² za nerastove.

Svinje za tov: tovilista mogu biti zasebne farme ili dijelovi zajedničkih objekata u kojima se finalizira svinjogojska proizvodnja. U tovilistu osigurati prostor za pred tov (25-60 kg) i tov svinja (60-kraja tova) sa osiguranom podnom površinom od 0,5m² za pred tov i 0,7 m² za kraj tova. Svinje su potencijalno najveći zagađivači okoline i zato je obvezna krovna ventilacija, ugraditi sifon u septičku jamu.

Perad:

držanje malog broja do 350 koka nesilica ne zahtjeva specijalni tretman, a industrijski objekti (podni i kavezni uzgoj) zahtijevaju visoku tehničko tehnološku razinu koja diktira uvjete za izgradnju.

Ta proizvodnja uz pravilno instaliranu ventilaciju nije veliki zagađivač okoline.

Tov brojlera: objekti i farme za tov brojlera ovisne su o kapacitetu i načinu plasmana utovljenih brojlera i mogućnosti gradnje objekta zatvorenog tipa uz primjenu umjetnog svjetla i otvorenog tipa s prirodnim svjetlom s minimalno 15 pilića na m² podne površine.

Ostale proizvodnje (kunići, krznaši) ne predstavljaju ekološki problem, a za ribnjake uvjetovati izgradnju izvan vodotoka i kaskadnim preljevom.

Članak 58.

Na poljoprivrednom zemljištu najmanje površine 1000 m² omogućava se gradnja **poljske kućice**. Poljoprivredno zemljište ne može se parcelirati na manje dijelove. Poljska kućica može se graditi kao prizemnica najveće tlocrtno bruto površine od 20 m². Sljeme krova mora biti usporedno s dužom stranicom građevine, obvezno usporedno sa slojnicama terena.

Postojeće poljske kućice izgrađene na zemljištu manje površine od površine određene u stavku 1. ovog članka, ne mogu povećavati tlocrtnu površinu.

Poljska kućica mora biti građena na način da:

- bude smještena na najmanje plodnom, odnosno neplodnom dijelu poljodjelskog zemljišta
- treba koristiti lokalne materijale (kamen) i treba biti izgrađena po uzoru na tradicijsku gradnju
- visina do vijenca ne može biti viša od 2,60 m
- krov mora biti dvostrešan, između 20° i 35° stupnjeva nagiba
- pokrov treba izvesti na tradicijski način (kamenim pločama)

Poljske kućice ne mogu se graditi na osobito vrijednom poljoprivrednom zemljištu (poljima).

Poljske kućice ne mogu imati priključak na komunalnu infrastrukturu.

Članak 59.

Za udaljenosti stambenih i gospodarskih građevina i poljskih kućica od javno prometnih površina, susjednih parcela i građevina primjenjuju se odredbe propisane za izgradnju na površinama građevinskog područja naselja.

Članak 60.

Staklenici i plastenici se mogu graditi na poljoprivrednom zemljištu izvan osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta. Postavljaju se na udaljenosti od najmanje 3,0 m od međe.

Pčelinjaci se postavljaju u skladu s posebnim propisima tako da ne smetaju najbližim susjedima, prolaznicima i javnom prometu. Pčelinjaci moraju biti udaljeni najmanje 5,0 m od susjedne građevinske čestice ako su okrenuti prema toj čestici, a najmanje 3,0 m ako su okrenuti u suprotnom smjeru.

Groblje

Članak 61.

Prostornim planom utvrđene su lokacije postojećih groblja, kao i potreba širenja postojećih lokacija sukladno potrebama i važećim propisima prema posebnom programu.

Do groblja se mora osigurati kolna prometnica minimalne širine 5,0 m. U sklopu parcele groblja potrebno je osigurati parkiralište sukladno normativu propisanom u članku 95. te minimalno 30% površina namijenjenih zelenilu.

Osim grobnih mjesta unutar groblja mogu biti smješteni prizemni prateći sadržaji (kapelica, mrtvačnica, cvjećarnica i sl.). Groblje mora biti ograđeno ogradom.

Lokacijska, odnosno građevinska dozvola za gradnju groblja može se ishoditi na temelju Prostornog plana.

Članak 62.

Za potrebe **rekreativnih aktivnosti** mogu se uređivati planinarske staze, poučne staze, trim staze, biciklističke staze, odmorišta i vidikovci. Ove sadržaje treba uređivati sukladno kriterijima zaštite prostora i krajobraznih vrijednosti na način da se ne uništava flora i fauna i poremeti prirodna ravnoteža u prostoru. Za potrebe planinarskih aktivnosti moguća je izgradnja planinarskih domova prema idejnom rješenju kod ishođenja lokacijske dozvole.

Za potrebe rekreativnih aktivnosti mogu se uz umjetno jezero Peruča uređivati kupališta i prateći sadržaji u funkciji rekreacije uz jezero (sunčališta, rampe za osobe sa smanjenom pokretljivošću, staze uz jezero, kabine za presvlačenje, sanitarni čvorovi i montažni ugostiteljski sadržaji).

Članak 63.

Javne zelene površine se održavaju i uređuju temeljem projekta hortikulturnog uređenja.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Članak 64.

Gospodarske djelatnosti mogu se smještati:

- unutar površine naselja (mješovita namjena)
- u posebno razgraničenim zonama

Članak 65.

Unutar površina naselja (mješovita namjena) određuje se uređenje prostora i gradnja građevina proizvodne – pretežito industrijske i zanatske namjene bez nepovoljnih utjecaja na okoliš, poslovne namjene (uslužne, trgovačke, komunalno servisne) te ugostiteljsko turističke namjene.

Građevine iz stavka 1. ovog članka mogu se graditi samo ako svojom veličinom, smještajem u naselju, osiguravanjem potrebnih priključaka na komunalnu i prometnu infrastrukturu omogućuju normalno funkcioniranje planiranog gospodarskog sadržaja bez štetnog utjecaja na okoliš, kao i normalno funkcioniranje života u naselju.

Najmanja veličina građevinske čestice za izgradnju novih gospodarskih građevina je 800 m² osim za komunalne građevine.

Članak 66.

Visina građevina i udaljenost građevine od ruba građevinske čestice je određena za proizvodne, poslovne i manje ugostiteljsko turističke građevine (restorani, zabavni sadržaji, pansioni i sl. građevine):

- visina – najviše 10,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine
- udaljenost građevine od ruba građevinske čestice: najmanje $H/2$ gdje je H =visina građevine od kote konačno zaravnatog terena do vijenca
- najmanja površina građevinske čestice iznosi 800 m^2
- maksimalna izgrađenost građevinske čestice iznosi 0,4, a maksimalni koeficijent iskorištenosti može iznositi 1,0

Članak 67.

Unutar površine naselja (mješovita namjena) mogu se graditi hoteli kapaciteta do 80 ležajeva prema sljedećim uvjetima:

- visina – najviše 14,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine
- udaljenost građevine od ruba građevinske čestice: najmanje $H/2$ gdje je H =visina građevine do vijenca
- najmanja površina građevinske čestice iznosi 800 m^2

Najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) za građevine iz stavka 1. ovog članka je 0,3 najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) je 1,5.

Članak 68.

Gospodarske zone u posebno razgraničenim zonama određene su za:

- proizvodnu namjenu (pretežito industrijska - I1)
- poslovnu namjenu (pretežito trgovačka – K2)

Prostornim planom utvrđene su radne zone „Kosore“ i „Stočni pazar“. Za realizaciju zona obavezna je izrada UPU-a za zonu „Kosore“ te DPU-a za zonu „Stočni pazar“.

Građevine u okviru ovih zona trebaju se graditi prema uvjetima:

- djelatnost koja se u njima obavlja ne smije ugrožavati okoliš
- građevinska čestica za gradnju gospodarskih građevina mora se nalaziti uz sagrađenu javno prometnu površinu, čiji je kolnik najmanje širine 5,5 m ili je za javno prometnu površinu prethodno izdana lokacijska dozvola
- veličina građevinske čestice ne može biti manja od 800 m^2
- širina građevinske čestice ne može biti manja od 16,0 m
- koeficijent izgrađenosti građevinske čestice iznosi najviše 0,4
- visina gospodarskih građevina od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine te tehnologijom proizvodnog procesa, ali ne više od 13,0 m (osim tehnološki uvjetovanih dijelova građevine, npr. dimnjaci)
- najmanja udaljenost građevine od međa susjednih građevinskih čestica iznosi $H/2$ visine zabata (ukoliko je polovica visine zabata manja od 3,0 m, najmanja udaljenost do međe susjedne građevinske čestice iznosi najmanje 3,0 m)
- najmanje 40% površine građevinske čestice mora biti hortikulturno uređeno, a uz rub obuhvata zone obavezno je osigurati pojas zaštitnog zelenila minimalne širine 5,0 m
- do izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda obavezna je izgradnja vlastite kanalizacijske mreže s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevinskoj čestici prema normativima propisanim u članku 95. uz obavezu rješavanja zajedničkih parkirališta u okviru zone

Članak 69.

Sadržaji **športa i rekreacije** planiraju se u građevinskom području naselja i u posebno određenim zonama koje su prikazane na grafičkom prikazu br. 4 *Granice građevinskih područja naselja* u mjerilu 1:5000. Gradnja športskih sadržaja obuhvaća otvorene i zatvorene športske sadržaje.

Članak 70.

U građevinskom području naselja otvoreni i zatvoreni športski sadržaji mogu se graditi na pojedinačnim građevinskim česticama i na zajedničkim građevinskim česticama (više različitih športskih ili športsko-rekreacijskih sadržaja).

Športski sadržaji s pripadajućim pomoćnim sadržajima (teren, gledalište, svlačionice, spremišta i sl.), odnosno zatvorena športska građevina (sadržaj) mogu zauzeti maksimalno 30% površine građevinske čestice (k_{ig} 0,3).

Izuzetno, kod interpolacija nenatkrivenih športskih sadržaja (igrališta) u izgrađenu urbanu strukturu, gdje postoji mogućnost rješavanja parkirališta na javnim površinama, najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) je 0,7.

Članak 71.

Visina pojedine športske građevine određuje se prema namjeni. Najveća visina športskih dvorana je 13,0 m mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine. Visina pratećih građevina (garderobe, sanitarni čvorovi, ugostiteljske građevine i sl.), uz otvorene športske sadržaje iznosi najviše 6,0 m mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine.

Članak 72.

Udaljenost građevine od granice građevinske čestice određuje se za prateće građevine uz športske sadržaje najmanje 3,0 m.

Zatvorene športske građevine, kad graniče s građevinskim česticama na kojima su izgrađene stambene ili stambeno-poslovne građevine, moraju biti udaljene od tih građevina najmanje $H/2$, gdje je H visina športske građevine do vijenca prema toj susjednoj građevini.

Članak 73.

Prostornim planom određene su posebne zone športa i rekreacije „Ježević“, „Suhopolje“ i „Jezero“. Detaljni uvjeti uređenja zona utvrdit će se UPU-om.

Članak 74.

Šume isključivo osnovne namjene obuhvaćaju zaštitne šume u koje spadaju bjelogorične ili proizvodno zaštitne šume, te crnogorične.

Zaštitne šume uključuju i zaštitno zelenilo i pejzažne površine uz naselja. Imaju funkciju zaštite tla od erozije (kod nagnutih terena), zaštite naselja i drugih gospodarskih zona, športsko rekreacijskih i drugih zona. Pridonose prirodnim vrijednostima područja, poboljšanju mikroklimatskih i ekoloških uvjeta, proizvodnje u poljoprivredi i stočarstvu, te podižu estetsku vrijednost krajolika u prilog razvitka turizma i rekreacije.

Planirana područja zaštitnih šuma treba pošumljavati autohtonim biljnim vrstama te osigurati mjere zaštite od požara (prosjeci, hidranti, osmatračnice i druge mjere).

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 75.

Društvene djelatnosti obuhvaćaju sadržaje koji se uređuju u sklopu građevina druge namjene ili grade kao samostalne građevine.

Pod društvenim djelatnostima podrazumijevaju se građevine za:

- odgoj i obrazovanje
- zdravstvo i socijalnu skrb
- kulturne i društvene organizacije
- javne i prateće sadržaje (pošta, banka i sl.)
- šport i rekreaciju (uz određene sadržaje - prvenstveno škole)

Minimalne potrebe opremanja naselja građevinama društvenih djelatnosti utvrđuju se temeljem slijedećih normativa:

• zdravstvena zaštita (primarna)	0,10 m ² /stanovniku
• društvene i kulturne organizacije	0,20 m ² /stanovniku
• javne djelatnosti	0,10 m ² /stanovniku
• odgoj i obrazovanje	prema posebnim propisima

Površina građevinske parcele građevina društvenih djelatnosti utvrđuje se temeljem lokacijske dozvole za svaku pojedinačnu građevinu prema potrebama te građevine i obuhvaća zemljište pod građevinom i zemljište potrebno za redovitu upotrebu građevine.

Bruto izgrađenost parcela za društvene djelatnosti može biti najviše 60% za slobodnostojeće i 80% za ugrađene građevine.

Udaljenost građevina društvenih djelatnosti mora iznositi najmanje $H/2$ visine objekta, a min. 3.0 m od granice susjedne parcele.

U slučaju kad se susjedna građevina planira izgraditi pored postojeće građevine za odgoj i obrazovanje, tad njihova međusobna udaljenost mora iznositi najmanje tri visine planirane građevine.

Građevine društvenih djelatnosti mogu se graditi:

- ako građevinska parcela na kojoj će se objekt graditi ima direktan pristup na javno prometnu površinu najmanje širine 5,0 m, odnosno za komunalne i manje gospodarske objekte najmanje 3,0 m
- ako se na građevinskoj parceli ili uz javnu prometnu površinu može osigurati prostor za parkiranje vozila
- tako da je predviđena udaljenost objekata društvenog standarda (škole, polivalentni društveni objekti, vrtići i sl.) od stambenih i drugih objekata najmanja 10 m, a od manjih poslovnih i gospodarskih objekata koji zagađuju okoliš najmanje 50 m
- minimalna veličina građevne čestice iznosi 600 m², izuzetno je moguća i manja građevna čestica ukoliko zadovoljava propisani standard
- najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) iznosi 0,4 a koeficijent iskorištenosti 3,0

Lokacijska dozvola za izgradnju građevina društvenih djelatnosti utvrdit će se na temelju idejnog projekta ili idejnog rješenja uz pribavljene odgovarajuće suglasnosti i mišljenja nadležnih institucija.

Članak 76.

Sadržaji javnih i društvenih djelatnosti mogu se graditi ili uređivati u dijelu građevina druge namjene (stambene, poslovne i slične građevine).

Građevine javnih i društvenih djelatnosti koje se grade kao interpolacije unutar površine naselja mogu imati i manju građevnu česticu od minimalno definirane, odnosno koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) im može biti maksimalno 0,8 , a koeficijent iskorištenosti (k_{is}) maksimalno 3,0 .

Članak 77.

a) Predškolske ustanove (dječji vrtići i jaslice)

Planira se standard od 20 polaznika u jednoj odvojenoj skupini, minimalno 5m² neto izgrađenog prostora i 20m² parcele po djetetu.

Ukoliko se dječje ustanove grade u dijelu građevina druge namjene (pretežno stambene i stambeno-gospodarske građevine) tada je obvezno osigurati na građevnoj čestici zasebni prostor od najmanje 5,0 m² po djetetu (otvoreni dio građevinske čestice) za boravak i igru djece na otvorenom.

b) Osnovne škole

Prilikom projektiranja i gradnje osnovnih škola primjenjuju se, pored zakonskih odredbi, i sljedeći okvirni standardi:

- površina građevine po jednom učeniku je 5 m²
- veličina zemljišta za gradnju osnovne škole mora osigurati površinu za osnovnu građevinu, prostor za odmor i rekreaciju, prostor za otvorene športske terene, prostor za zelene površine i drugo
- veličina građevinske čestice, koja osigurava prostor za sve sadržaje, određena je normativom od 30-50 m² po učeniku, računajući rad škole u dvije smjene. Iznimno, u već formiranim naseljima i gusto izgrađenim dijelovima naselja, normativ je 20-40 m² po učeniku.

Članak 78.

Objekti društvenog standarda, komunalni i drugi objekti mogu se graditi najviše kao dvokatnice (podrum, prizemlje, dva kata i potkrovlje).

Iznimno iz stavka 1. ovog članka objekti mogu biti i viši od dva kata ako to zahtijevaju njihove funkcionalne karakteristike i tehnologija rada.

Članak 79.

Sakralni objekti (crkve, kapelice i sl.) mogu se graditi na građevinskom području naselja, a iznimno i izvan građevinskog područja, u skladu sa uvjetima za gradnju objekata društvenog standarda uz izradu idejnog arhitektonsko-urbanističkog rješenja.

Objekti iz stavka 1. ove točke mogu imati odgovarajuća obilježja uz obavezu uklapanja u okolni ambijent.

Članak 80.

Na građevinskim česticama je potrebno urediti prostor za kratkotrajno odlaganje kućnog otpada. Mjesto za odlaganje treba biti lako pristupačno s javne prometne površine i treba biti zaklonjeno od izravnoga pogleda s ulice.

Sakupljanje otpadnih voda, dok se ne izgradi kanalizacijski sustav, vršit će se putem nepropusnih septičkih jama koje se ne mogu graditi na udaljenosti manjoj od 1,5 m od susjedne građevinske čestice i izvan zaštitnog pojasa prometnica.

Izuzetno se nepropusna septička jama može smjestiti i uz susjednu među uz obveznu prethodnu suglasnost ovlaštenika susjedne parcele samo u slučaju ako je u istoj razini ili na nižoj koti od susjedne građevinske parcele.

Članak 81.

Unutar građevinskog područja građevine se moraju obavezno priključiti na vodovodnu mrežu ukoliko ista postoji i ako za to postoje tehnički uvjeti. U drugim slučajevima opskrba pitkom vodom se rješava na higijenski način prema mjesnim prilikama.

Priključivanje građevina na električnu mrežu obavlja se prema uvjetima nadležne elektrodistribucijske organizacije, a sve prema posebnim uvjetima građevinske dozvole.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 82.

Planom se određuje da koridori, trase i površine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava čine:

- građevine cestovnog prometa
- građevine sustava veza
- građevine vodoopskrbe i odvodnje, te uređenja bujica
- građevine u sustavu energetike

Koridori, trase i površine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava realiziraju se sukladno rješenjima iz Prostornog plana, planova šireg područja i planova užeg područja.

Detaljno određivanje trasa prometnica i komunalne infrastrukture utvrđuje se idejnim rješenjima za izdavanje lokacijske dozvole vodeći računa o stanju na terenu i posebnim uvjetima.

Zasebna građevna čestica formira se za sve građevine (prometnice, trafostanice, vodospreme, prepumpne stanice, uređaj za pročišćavanje fekalne kanalizacije i dr.) prometnih i infrastrukturnih sustava.

Građevna čestica za pojedine sadržaje formira se u odnosu na veličinu projektirane građevine u skladu s posebnim propisima.

Do svake infrastrukturne građevine obvezna je izvedba odgovarajućeg kolnog pristupa, osim za bazne stanice mobilne telefonije.

Građevine u sustavu infrastrukture ne smiju imati visinu veću od 6 m i ne mogu biti locirane na kvalitetnim poljoprivrednim površinama.

Infrastrukturu voditi tako da se prvenstveno koriste postojeći koridori i formiraju zajednički za više vodova, kako bi se izbjegle površine šume, vrijedno poljoprivredno zemljište, vrijedne prirodne i stvorene strukture.

Prilikom izgradnje građevina infrastrukture potrebno je provoditi propisane mjere zaštite okoliša (rekultivacija i sanacija padina i iskopa, izgradnja zaštitnih zidova i sl.).

Prometni sustav

Članak 83.

Prostornim planom je utvrđeno da će cestovni promet imati primarno značenje u cjelokupnom prometnom sustavu s obzirom na njegovu funkciju integriranja ostalih vidova prometa. Planirana i izgrađena cestovna mreža razvrstana je prema funkcionalnom značaju i očekivanom prometnom opterećenju na slijedeće kategorije:

- državne ceste
- županijske ceste
- lokalne ceste i ostali nekategorizirani planinski protupožarni i gospodarski putevi

Predviđeno je da se te, kao i sve niže kategorije cestovne mreže detaljnije utvrde na temelju prostornog plana detaljnijeg stupnja razrade.

Članak 84.

Rješenje prometnica Grada Vrlike uvjetovano je u znatnoj mjeri rasporedom javnih prometnica koje prolaze područjem grada, a to su:

- **D1** GP Macelj (gr. R. Slov.) – Krapina – Zagreb – Karlovac – Gračac – Knin – Brnaze - Split (D8)
- **DC1** zaobilaznica Vrlike
- **Ž 6082** Siverić (D33) – Vrlika – Ježević – Bajagić – Otok – Grab - D 220
- **Ž 6100** Ž6082 - Maovice
- **Ž 6101** Otišić – D1
- **L 67001** Ž6082 – Vinalić – D1
- **L 67002** L 67001 – Garjak
- **L 67003** Kukar – L 67001
- **L 67004** Maovice (Ž 6100) – Otišić (Ž 6101)
- **L 67005** Ž 6082 – Bračev Dolac
- **L 67006** Otišić (Ž 6101) – D1
- **L 67007** Crivac (Ž 6099) – L 67008

Državna i županijske ceste obnašaju istovremeno tranzitni i lokalni promet.

Članak 85.

Prostornim planom utvrđene su moguće etape razvitka prometne mreže Grada Vrlike:

I ETAPA; podrazumijeva mjestimično proširenje postojećih prometnica, izradu nogostupa i javne rasvjete te izradu manjih parkirališta uz postojeće prometnice.

II ETAPA; konačno stanje: postiže se izgradnjom zaobilaznice Vrlike čime dionica državne ceste više neće prolaziti užim područjem naselja. Potrebno je projektirati kvalitetne ulaze i izlaze s postojeće prometnice D1 na zaobilaznicu.

Članak 86.

U Prostornom planu utvrđeni su zaštitni koridori koje je potrebno rezervirati i očuvati za izgradnju planirane, te proširenje i modernizaciju postojeće cestovne mreže u dugoročnoj perspektivi.

U svrhu realizacije planirane cestovne mreže određeni su slijedeći koridori:

- za planiranu državnu cestu 150 m
- za obilaznicu Vrlike 75 m

Unutar određenih koridora cestovnih prometnica nije dozvoljena nikakva gradnja, sve dok se ne utvrdi lokacijska dozvola za prometnice (ili njen dio na koju je orijentirana građevina). Nakon ishoda lokacijske dozvole, odnosno zasnivanja građevne čestice ceste, odredit će se zaštitni pojasevi, a eventualni prostor izvan zaštitnog pojasa priključit će se susjednoj planiranoj namjeni. Lokacijskom dozvolom za gradnju ili rekonstrukciju ceste obvezno treba odrediti način rješavanja odvodnje oborinskih voda radi sprječavanja štetnih utjecaja na okoliš.

Prostornim planom su utvrđene varijante i zaštitni koridori primarne prometne mreže u okviru općinskog središta. Predviđeno je da se te, kao i sve niže kategorije cestovne mreže detaljnije utvrde na temelju prostornog plana detaljnijeg stupnja razrade (plana uređenja naselja).

Za potrebe poljoprivredne proizvodnje i osiguranje potpunijeg korištenja poljoprivrednih resursa područja predviđa se rekonstrukcija gospodarskih putova. U svrhu oživljavanja specifičnih vidova turizma i rekreacije utvrđeni su planinski (ujedno i protupožarni) putovi.

Članak 87.

Na postojećoj cestovnoj mreži državnog, županijskog i lokalnog značaja predviđeni su slijedeći zahvati:

- korekcija nepovoljnih građevinskih elemenata trasa, prvenstveno na mjestima gdje su prometne nezgode najčešće (proširenje profila cesta, povećanje horizontalnih i vertikalnih radijusa i sl.)
- modernizacija (asfaltiranje) preostalih važnijih lokalnih cesta sa tucaničkim kolnikom.

Članak 88.

Građevinske parcele uz prometnice formiraju se od punog profila prometnice, a u skladu sa Zakonom o javnim cestama.

U zaštitnom pojasu ceste može se formirati neizgrađeni dio parcele, odnosno uređivati parkirališta, vrtovi s niskim zelenilom, ogradni zidovi i sl., ali na način da se ne umanju preglednost ceste ili raskrižja.

Ogradni zidovi građevinske parcele mogu se graditi na udaljenosti najmanje 3,0 m od zemljišnog pojasa državne ili županijske ceste i 1,5 m od zemljišnog pojasa lokalne ceste.

Sva križanja se trebaju izvesti tako da vozilima omoguće sigurno uključivanje i isključivanje s ceste.

Članak 89.

S prometnica koje imaju kategoriju državne ceste, kolni priključak na parcelu je moguć uz prethodno dobivenu suglasnost nadležne institucije.

Sa županijskih i lokalnih cestovnih prometnica dozvoljen je direktan kolni pristup parceli, ali na način da su priključci koji se u neposrednoj blizini priključuju na javnu cestu zajednički.

U postupku utvrđivanja lokacijskih dozvola za priključke i prilaze na javnu cestu sudjeluju organizacije za održavanje cesta.

Članak 90.

Radi osiguranja prometa i sigurnosti ljudi Prostornim planom su utvrđene širine zaštitnih pojaseva uz postojeće cestovne prometnice, i uz one za koje su utvrđeni uvjeti uređenja prostora i to:

- za državne ceste 25 m
- za županijske ceste 15 m
- za lokalne ceste 10 m

Sva križanja se trebaju izvesti tako da vozilima omoguće sigurno uključivanje i isključivanje s ceste.

Članak 91.

Ulicom se smatra svaka cesta ili javni put u sklopu građevinskog područja unutar kojega će se izgraditi ili već postoje stambene ili druge građevine, te na koji te građevine imaju izravan pristup.

Ulice iz prethodnog stavka moraju imati najmanju širinu od 5,0 m (s dvije vozne trake) odnosno 3,0 m (jedna vozna traka).

Samo jedna vozna traka može se izgrađivati iznimno na preglednom dijelu ulice pod uvjetom da se na svakih 100 m uredi ugibalište, odnosno u slijepim ulicama čija dužina ne prelazi 100 m na preglednom ili 50 m na nepreglednom dijelu.

Sve javne prometne površine unutar građevinskog područja na koje postoji neposredan pristup s građevinskih parcela moraju se projektirati i graditi na način da se omogući vođenje komunalne infrastrukture, te moraju biti vezane na sustav javnih prometnica.

Članak 92.

Rekonstrukcijom postojećih državnih i drugih razvrstanih cesta potrebno je obuhvatiti cjelovito rješenje trase sa svom infrastrukturom, javnom rasvjetom, uređenjem pješačkih nogostupa i dr. u naselju.

Članak 93.

U zaštitnom pojasu javne ceste mogu se graditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima, a predviđene projektom ceste (cestarske kućice, odlagališta, benzinske postaje, parkirališta, odmorišta i sl.). Prije izdavanja lokacijske dozvole za te građevine, potrebno je zatražiti uvjete nadležne uprave za ceste.

Uz ugostiteljske objekte, benzinske i servisne stanice i druge objekte pokraj cestovnih prometnica, radi čije djelatnosti dolazi do zadržavanja vozila, potrebno je osigurati posebne površine za parkiranje i zaustavljanje vozila izvan kolnika, a u skladu s važećim normativima.

Građevine na benzinskim postajama i druge građevine iz prethodnog stavka ne mogu imati visinu veću od prizemlja, svijetle visine najviše 4,5 m te moraju biti udaljene od granice susjedne čestice najmanje 3,0 m.

Članak 94.

Prilikom gradnje novih dionica cesta ili rekonstrukcije postojećih obvezno je očuvati krajobrazne i spomeničke vrijednosti područja, prilagođavanjem trase prirodnim oblicima terena uz minimalno korištenje podzida, usjeka i nasipa. Ukoliko nije moguće izbjeći izmicanje nivelete ceste izvan prirodne razine terena obvezno je saniranje nasipa, usjeka i podzida.

Članak 95.

U središtu Grada, Vrlice, predviđa se uređenje autobusnog stajališta. Autobusna stajališta na dijelu državne i županijske ceste moraju se graditi izvan kolnika.

Ova odredba se odnosi i za lokalne ceste izvan građevinskog područja, te za lokalne ceste sa vrlo gustim prometom unutar građevinskih područja.

Potrebno je također predvidjeti daljnji razvoj i unapređenje sustava javnog prijevoza.

Promet u mirovanju se rješava javnim ili privatnim parkirališnim / garažnim prostorom. Postojeći deficiti parkirališnog prostora nadoknađuju se postupnom gradnjom javnih parkirališta / garaža.

Članak 96.

Prilikom gradnje novih ili rekonstrukcijom postojećih građevina, ovisno o vrsti i namjeni potrebno je urediti parkirališta / garaže na građevnoj čestici. Izuzetno, moguće je uređenje parkirališnog / garažnog prostora i na javno prometnoj površini za sadržaje koji su smješteni u prizemlju građevina orijentiranih na ulicu (trgovina, ugostiteljstvo i sl.), pod uvjetom da se time ne pogoršavaju prometni uvjeti šireg područja, posebno uvjeti prometa u mirovanju. Utvrđuje se slijedeći broj potrebnih parkirališnih / garažnih mjesta (PM), ovisno o vrsti i namjeni građevina:

Namjena	Tip građevine	Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta (PM)	
Stanovanje	stambene građevine	1 PM/50 m ² x 1,25 (uvećano za 25% za posjetitelje)	
Ugostiteljstvo i turizam	restoran, kavana cafe bar, slastičarnica i sl. smještajni objekti iz skupine hotela samački hoteli, pansioni	1 PM/25 m ² 1 PM/10 m ² 1 PM/50 m ² 1 PM/100 m ²	
Trgovina i skladišta	robna kuća, supermarket ostale trgovine skladišta	1 PM na 15 m ² prodajne površine 1 PM na 30 m ² prodajne površine 1 PM na 100 m ²	najmanje 2 PM
Poslovna i javna namjena	banke, agencije, poslovnice (javni dio) uredi i kancelarije	1 PM na 25 m ² 1 PM na 50 m ²	najmanje 2 PM
Industrija i zanatstvo	industrijski objekti zanatski objekti auto servis	1 PM na 70 m ² 1 PM na 50 m ² 1 PM na 20 m ²	
Kultura, odgoj i obrazovanje	dječji vrtići i jaslice osnovne i srednje škole instituti kina, kazalište, dvorane za javne skupove crkve muzeji, galerije, biblioteke kongresne dvorane	1 PM/50 m ² 1 PM/100 m ² 1 PM/100 m ² 1 PM/50 m ² 1 PM/50 m ² 1 PM/50 m ² 1 PM/ 50 m ²	minimalno 4 PM, za muzeje 1PM za autobus
Zdravstvo i socijalna skrb	bolnice i klinike ambulante, poliklinike, dom zdravlja domovi za stare	1 PM/100 m ² 1 PM/20 m ² 1 PM/200 m ²	
Šport i rekreacija	Športski objekti otvoreni, bez gledališta Športski objekti zatvoreni, bez gledališta Športski objekti i igrališta s gledalištem	1 PM/250m ² površine 1 PM/50m ² površine 1 PM/100 m ²	
Komunalni i prometni sadržaji	Tržnice Tehničko-tehnološke građevine Benzinske postaje	1 PM/20m ² površine 1 PM/50 m ² 1 PM/25 m ²	minimalno 1PM
Terminalni putničkog prijevoza	Autobusni kolodvor		obvezan prometno – tehnološki projekt s izračunom potrebnog broja PM, posebno za: - stajalište (samo ukrcaj i iskrcaj), - kratkotrajno parkiranje (do 1 h), - dugotrajno parkiranje (preko 1 h).
Groblja			Minimalno 10 PM

Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta iz gornje tablice određen je u odnosu na bruto razvijenu površinu odgovarajućeg tipa građevine. U bruto razvijenu površinu za izračun PM ne uračunava se površina garaže, površina jednonamjenskih skloništa i potpuno ukopani dijelovi podruma čija funkcija ne uključuje duži boravak ljudi.

Pored zahtjeva o potrebnom broju parkirališnih mjesta potrebno je ispuniti i zahtjev o minimalnoj površini javnih parkirališta koja iznosi 20 m² po jednom PM bez prilaznih cesta, rampi i nogostupa.

Na javnim parkiralištima, od ukupnog broja parkirališnih mjesta, najmanje 5% mora biti osigurano za vozila osoba sa smanjenom pokretljivošću. Na parkiralištima s manje od 20 mjesta koja se nalaze uz ambulantu, ljekarnu, trgovinu dnevne opskrbe, poštu, restoran i predškolsku ustanovu mora biti osigurano najmanje jedno parkirališno mjesto za vozilo osoba sa smanjenom pokretljivošću.

Postojeće garaže ne mogu se prenamijeniti u druge sadržaje.

Javne telekomunikacije

Članak 97.

Prostorni plan predviđa proširenje mreže telekomunikacija do stupnja koji će omogućiti dovoljan broj priključaka i maksimalan broj spojnih veza.

Članak 98.

Potrebno je postići dobru pokrivenost područja mobilnom telefonijom, odnosno sustavom baznih stanica. Bazne stanice mobilne telefonije se postavljaju na udaljenosti od postojećih građevina, izvan zona stroge zaštite spomenika kulture i vrijednih polja.

Članak 99.

Svaka postojeća i novoplanirana građevina treba imati osiguran priključak na telefonsku mrežu. TK mreža u pravilu se izvodi podzemno i to kroz postojeće prometnice, prema rasporedu komunalnih instalacija u trupu ceste. Ako se projektira ili izvodi izvan prometnica treba se izvoditi na način da ne onemogućava gradnju na građevinskim česticama, odnosno izvođenje drugih instalacija. Isto se odnosi i na eventualnu zračnu mrežu-vodove.

Članak 100.

Projektiranje i izvođenje TK mreže rješava se sukladno posebnim propisima, a prema planskim rješenjima ovog Prostornog plana.

Građevine telefonskih centrala i dr. uređaja mogu se rješavati kao samostalne građevine na vlastitim građevnim česticama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline.

Energetski sustav

Članak 101.

Prostorni plan uređenja određuje slijedeće zaštitne pojaseve za postojeće i planirane nadzemne dalekovode:

DV VN 220 kV , 60 m

DV VN 110 kV , 40 m

DV SN 35 kV i niže, 20 m

U zaštitnim pojasevima nadzemnih dalekovoda nije dozvoljena gradnja ni rekonstrukcija objekata bez prethodne suglasnosti nadležne elektroprivredne organizacije.

Članak 102.

Prostorni plan uređenja rješenjem elektroopskrbe predviđa polaganje kabelskih vodova 35, 10(20) i NN (0.4 kV) u pravilu pod zemljom, u profile ulica i prometnica.

U prometnice u koje se polažu elektroenergetski vodovi potrebno je osigurati planski razmještaj instalacija – u pravilu jednu stranu prometnice za energetiku, druga strana za telekomunikacije i vodoopskrbu a sredina ceste za kanalizaciju i oborinske vode.

Članak 103.

Izgradnja trafostanica 10-20/0,4 kV koje nisu označene u PPUG-u provoditi će se na temelju idejnog rješenja iste ili plana uređenja nižeg reda u čijem obuhvatu je njihova izgradnja potrebna.

Predviđa se mogućnost izgradnje istih bez dodatnih ograničenja u smislu udaljenosti od prometnica i granica parcele, te mogućnost izgradnje unutar zone koje planom nisu predviđene za izgradnju (zelene površine, parkovi isl.)

Vodoopskrba i odvodnja

Članak 104.

Na području Grada Vrlike izgrađen je vodovod za selo Maovice i gravitirajuće zaseoke, proširenjem vodoopskrbnog sustava "Vukovića vrelo".

Crpna stanica "Vrlika" crpi vodu iz postojeće vodospreme Vrlika ($V=120 \text{ m}^3$, kota dna 469 m.n.m.) u količini od 10,7 l/s i tlačnim cjevovodom, ČC $\Phi 110 \text{ mm}$ dužine 1095 m tlačiti u vodospremu "Biukova gradina" volumena 500 m^3 koja je na koti 742 m.n.m. Pored ovih objekata za gravitirajuću vodoopskrbu je izgrađeno oko 7500 m cjevovoda $\Phi 200$, 150 i 100 mm do mjesnih mreža.

Za vodoopskrbu naselja Otišić predvidjeti izgradnju nastavka vodoopskrbnog sustava iz smjera Maovica ili cjevovoda $\Phi 150$ kao nastavka vodoopskrbnog sustava "Šilovka" kada izgradnja istog dosegne naselje Maljkovo u općini Hrvace, kao alternativna varijanta vodoopskrbe ovog područja.

Za osiguranje vode u Otišiću bit će potrebno izgraditi oko 7500 m transportnog opskrbnog cjevovoda koji će se napajati iz prekidne komore Otišić, predviđene za izgradnju na koti 469,5 m.n.m.

Sustav odvodnje otpadnih voda

Članak 105.

Za sve objekte koji će se graditi na području Grada Vrlike, na građevinskom području kao i izvan građevinskog područja određuje se da se:

- objekti veličine do 10 ES koji ne mogu biti obuhvaćeni kanalizacijskim sustavom kojim bi se vršila odvodnja otpadnih voda, isključivo mogu graditi s priključkom na sabirne jame,
- objekti koji imaju više od 10 ES koji ne mogu biti obuhvaćeni kanalizacijskim sustavom kojim bi se vršila odvodnja otpadnih voda, isključivo mogu graditi na način da se dispozicija otpadnih voda navedenih objekata rješava izgradnjom adekvatnih uređaja za pročišćavanje.

Članak 106.

Realizacijom cjelokupnog projekta sustava odvodnje otpadnih voda Grada Vrlika, rješava se prikupljanje, pročišćavanje i dispozicija otpadnih voda. Izgradnjom sustava, rješava se problem odvodnje otpadnih voda naselja Vrlika, Kosore, Vinalić i Ježević.

Na taj način se rijeka Cetina, na kojoj se nizvodno nalaze zahvati vode za vodoopskrbu regionalnog vodovoda Omiš-Brač-Hvar-Vis-Šolta, vodovoda Makarskog primorja, kao i općina i gradova Hrvace, Sinj, Trilj, štiti od onečišćenja od otpadnih voda, čiji je uglavnom recipijent.

Idejnim rješenjem kanalizacijskog sustava Grada Vrlike, planira se izgradnja 3 zasebna sustava :

- 1.sustav Vrlika
- 2.sustav Vinalić – Kosore
- 3.sustav Ježević

Članak 107.

1.Sustav Vrlika

Za područje naselja Vrlika planira se izgradnja razdjelnog kanalizacijskog sustava. Oborinske otpadne vode se odvođe odvojenim kanalima i spajaju na bujične kanale, a kućanske i industrijske otpadne vode se odvođe gravitacijskim kolektorima koji se spajaju na glavni gravitacijski kolektor koji sve otpadne vode odvođe na uređaj za pročišćavanje „ Vrlika“.

Pročišćene otpadne vode se ispuštaju u postojeći bujični kanal „Zduški potok“.

Otpadne vode naselja Podosoje i Kukar prikupljaju se gravitacijskim kolektorom do crpne stanice „Podosoje“, a odatle se tlačnim cjevovodom priključuju na vrlički sustav i glavnim gravitacijskim kolektorom odvođe na uređaj za pročišćavanje „Vrlika“.

Kanalizacijski kolektori su različitih profila i s vodonepropusnim slojem:

- gravitacijski kolektori $\Phi 280$, $\Phi 315$, $\Phi 355 \text{ mm}$, ukupne duljine 5188 m
- tlačni kolektor $\Phi 125 \text{ mm}$, ukupne duljine 369 m.

Crpna stanica „Podosoje“ locirana je sjeverno od prometnice Sinj – Knin kao samostalan objekt. Crpna stanica je potpuno je ukopana, dakle bez nadzemnog dijela. Predviđen je incidentni preliv $\Phi 250 \text{ mm}$ s ispuštanjem u obalnom zidu bujičnog kanala.

Uređaj za pročišćavanje „Vrlika“ je biljni uređaj predviđen za dva razdoblja izgradnje. Idejnim rješenjem uređaja za pročišćavanje procijenjeno je i predloženo opterećenje za prvo razdoblje izgradnje od 1000 ES. Uređaj je predviđen za drugi stupanj pročišćavanja.

Biljni uređaj je pogodan za pročišćavanje otpadnih voda manjih naselja do 1000 ES , a sastoji se od više bazena kroz koje prolazi otpadna voda. Na tom putu se pomoću bioloških (aerobna i anaerobna mikrobna razgradnja, ugradnja u tijelo biljaka) fizičkih i kemijskih procesa (isparavanje, taloženje i usisavanje), voda pročisti. Bazeni su na dnu obloženi nepropusnom folijom ili ilovačom, a na tu podlogu stavlja se supstrat u koji se sadi močvarno bilje i bilje vlažnog zemljišta.

Pročišćavanje se odvija na način da otpadna voda koja dolazi iz taložnice ili primarne obrade, u bazene gdje se u supstratu filtrira, pročišćava i kondicionira za ispušt. Glavnu ulogu u pročišćavanju imaju isti mikroorganizmi kao i u konvencionalnom uređaju, samo što u biljnom uređaju ne plivaju u vodi već su nastanjeni na korijenju biljaka i u supstratu. Supstrat se sastoji od pijeska, šljunka i zemlje u različitim omjerima, koji se određuju za svaki slučaj posebno.

Uređaj za pročišćavanje će osim kućanskih otpadnih voda preuzeti i industrijske otpadne vode, uz uvjet da se one prije ispuštanja u budući sustav, prethodno pročiste, kako bi vrijednosti pokazatelja zagađenja istih bile u skladu s Pravilnikom o graničnim vrijednostima pokazatelja opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama. (NN 40/99, NN 06/01, NN 14/01)

Članak 108.

2. Sustav Vinalić - Kosore

Na području naselja Kosore i Vinalić ne postoji izgrađen sustav odvodnje otpadnih voda. Otpadne vode se prikupljaju u propusnim septičkim jamama.

Za područje naselja Kosore i Vinalić predviđa se izgradnja razdjelnog kanalizacijskog sustava. Oborinske otpadne vode se odvođe odvojenim kanalima i spajaju na bujične kanale, a kućanske i industrijske otpadne vode se odvođe gravitacijskim kolektorima, zapadnim iz smjera Kosora te istočnim iz smjera Vinalića, koji se spajaju na glavni gravitacijski kolektor koji sve otpadne vode odvodi na uređaj za pročišćavanje „Vinalić – Kosore“. Pročišćene vode se ispuštaju u postojeći bujični kanal „ Zduški potok“, koje u konačnici završavaju u rijeci Cetini.

U mreži su primijenjeni kanalizacijski gravitacijski kolektori istih profila $\Phi 280$ mm, ukupne duljine 7007 m, s vodonepropusnim spojem.

Uređaj za pročišćavanje „Vinalić – Kosore“ je biljni uređaj (detaljnije opisan u točki 1. Sustav Vrlike), predviđen za dva razdoblja izgradnje. Idejnim rješenjem uređaja za pročišćavanje procijenjeno je i predloženo opterećenje za prvo razdoblje izgradnje od 600 ES, odnosno 1000 ES za drugo razdoblje (konačna faza). Uređaj je predviđen za drugi stupanj pročišćavanja.

Uređaj za pročišćavanje će osim kućanskih otpadnih voda preuzeti i industrijske otpadne vode iz zone Kosore, uz uvjet da se one prije ispuštanja u budući sustav, prethodno pročiste, kako bi vrijednosti pokazatelja zagađenja istih bile u skladu s Pravilnikom o graničnim vrijednostima pokazatelja opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama. (NN 40/99, NN 06/01, NN 14/01).

U slučaju nepovoljne dinamike izgradnje uređaja za pročišćavanje podsustava Vinalić-Kosore, za industrijsku zonu Kosore izgradit će se poseban uređaj za pročišćavanje, adekvatan kvaliteti otpadnih voda zone. Po potrebi će se vršiti predtretman otpadnih voda ove zone, kako bi se njihova kvaliteta dovela na razinu kućanskih otpadnih voda.

Članak 109.

3. Sustav Ježević

Na području naselja Ježević ne postoji izgrađen sustav odvodnje otpadnih voda. Otpadne vode se prikupljaju u propusnim septičkim jamama.

Za područje naselja Ježević predviđa se izgradnja razdjelnog kanalizacijskog sustava. Oborinske otpadne vode se odvođe odvojenim kanalima i spajaju na bujične kanale, a kućanske i industrijske otpadne vode se odvođe gravitacijskim kolektorima, spajaju na glavni gravitacijski kolektor koji sve otpadne vode odvodi na uređaj za pročišćavanje „Ježević“. Pročišćene vode se ispuštaju u upojne bunare i procjeđuju u rijeku Cetinu.

U mreži su primijenjeni kanalizacijski gravitacijski kolektori istih profila $\Phi 280$ mm, ukupne duljine 1060 m, s vodonepropusnim spojem.

Uređaj za pročišćavanje „Ježević“ je biljni uređaj (detaljnije opisan u točki 1. Sustav Vrlike), predviđen za dva razdoblja izgradnje. Idejnim rješenjem uređaja za pročišćavanje procijenjeno je i

predloženo opterećenje za prvo razdoblje izgradnje od 500 ES, odnosno 1000 ES za drugo razdoblje (konačna faza).Uređaj je predviđen za drugi stupanj pročišćavanja.

Članak 110.

Odvodnja otpadnih voda planiranih turističkih zona „ Česma“, Česma-Biuk“, „Garjak“ i „Podosoje“ i „Stočni Pazar“ rješava se u okviru sustava odvodnje otpadnih voda naselja Vrlika, s tim da će se po potrebi raditi predtretmani , kako bi se otpadne vode po kvaliteti dovele na razinu kućanskih otpadnih voda.

Članak 111.

Odvodnja otpadnih voda planiranih turističkih zona „Tabela“, „Derven“, „Duvnjaci“ i „Ježević“ rješava se na način da će se za svaku zonu izgraditi zaseban sustav odvodnje otpadnih voda s uređajem za pročišćavanje, koji će imati jedan ispušt u Peručko jezero za zone „Tabela“, „Derven“ i „Duvnjaci, dok se za zonu „Ježević“ dispozicija pročišćenih otpadnih voda može vršiti i upuštanjem pročišćenih otpadnih voda u tlo.

Idejnim rješenjem u okviru Urbanističkog plana uređenja, koji je predviđen za ove zone, odredit će se tip sustava odvodnje, broj i smještaj objekata sustava.

Članak 112.

Odvodnja otpadnih voda planiranih športsko-rekreacijskih zona „Ježević“, „Suhopolje“ i „Jezero“ riješit će se u okviru izrade UPU-a.

Za športsko-rekreacijsku zonu „Ježević“ u kojoj je planirana izgradnja golf igrališta zabranjena je upotreba sredstava za uzgoj, održavanje i zaštitu biljnih površina koja bi bila štetna za podzemne vode kao i vode jezera Peruča.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti

Članak 113.

Područja zaštite prirodne baštine prikazana su u grafičkom dijelu PPUG Vrlike na kartografskom prikazu broj 3. *Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora.*

Članak 114.

Skrb o zaštićenim dijelovima prirode kao i praćenja stanja te provedba mjera zaštite i upravljanja u nadležnosti je Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Splitsko-dalmatinske županije.

Članak 115.

U skladu s odredbama Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske o povećanju broja zaštićenih dijelova prirode, utvrđen je i lokalitet na području Grada Vrlike, za koji je potrebno provesti na zakonu utemeljen postupak proglašenja kao zaštićenog dijela prirode.

Naziv predloženog dijela prirode – lokalitet	Prijedlog za kategorizaciju
Gospin gaj	Značajni krajobraz ili Park šuma
Izvor i okolni prostor, te vodotok rijeke Cetine	Regionalni park
Paško polje	Regionalni park – posebni rezervat

Na području grada Vrlike, za sada se predviđaju zaštite u kategoriji posebnog rezervata, regionalnog parka, značajnog krajobraza i/ili park-šume. Kategorija zaštite će se precizno utvrditi tijekom procesa izrade stručnih podloga prijedloga za zaštitu. Zakonske definicije pojedinih kategorija nalaze se u Zakonu o zaštiti prirode (NN 70/05, članci 12., 14., 16. i 17.).

Područje **Gospin gaj** odgovaralo bi kategorijama *zaštićeni krajobraz ili park-šuma*, dok bi područje oko **rijeka Cetine i Peručkog jezera** trebalo biti dio većeg zaštićenog područja u kategoriji *regionalnog parka*.

Ove tri kategorije podrazumijevaju blagi režim zaštite, uz mogućnost obavljanja širokog spektra djelatnosti – poljoprivrednih, turističko-rekreativnih, lovnih, ribolovnih i sl. Bitnija ograničenja ovih kategorija zaštite odnose se u prvom redu na izgradnju čvrstih objekata, staklenika i plastenika u poljoprivrednoj djelatnosti. Dopušta se tek izgradnja manjih objekata, izgrađenih u tradicijskom stilu, a i to tek na razini iznimke.

Dio zaštićenog područja Cetine – **Paško polje** – imat će unutar regionalnog parka poseban status u kategoriji posebnog rezervata. Ova kategorija zaštite je stroga. U konkretnom slučaju to znači apsolutnu zabranu bilo kakve izmjene vodnog režima Cetine, odnosno zabranu melioracije.

Ovako zaštićeno područje ipak može biti i gospodarski korišteno i to na dva glavna načina. Prvi način je tradicijsko lokalno stočarstvo, dakle ispaša, te košnja sijena. Ova djelatnost mora biti organizirana i kontrolirana, uz strogo pridržavanje određenih ograničenja, a za što sve zajedno treba izraditi poseban program, koji će provoditi i nadzirati institucije zaštite prirode, uključivo i Javne ustanove. Drugi potencijalni način korištenja su neki specifični oblici turizma tzv. „ekološki turizam“. I ova djelatnost treba biti dobro isplanirana i nadzirana.

Članak 116.

Šumske površine i zaštitne šume utvrđene PPUG Vrlike štite se od sječe i krčenja, a u cilju održavanja i unapređivanja njihove biološke raznolikosti, sposobnosti reprodukcije, te njihove zaštitne funkcije. Dozvoljava se provođenje mjera zaštite šuma od štetočina i mjera za zaštitu od požara. Predviđa se pošumljavanje ogoljelih i opožarenih površina i slivnih područja bujica.

Članak 117.

Područje Svilaje utvrditi kao posebni rezervat šumske vegetacije u kojemu nisu dozvoljene radnje koje bi mogle narušiti njegova svojstva. Detaljne granice zaštite potrebno je utvrditi istraživanjem (studijom) od strane nadležne institucije.

Zaštita kulturno-povijesnih cjelina i lokaliteta

Članak 118.

Sva inventarizirana nepokretna kulturna dobra na području Grada Vrlike imaju svojstva kulturnog dobra i shodno tome podliježu pravima i obvezama Zakona o zaštiti kulturnih dobara, bez obzira na trenutni pravni status njihove zaštite. Pravni status zaštite obuhvaćen je sljedećim kategorijama:

- kulturno dobro upisano u Registar nepokretnih kulturnih dobara
- preventivno zaštićeno kulturno dobro
- evidentirano kulturno dobro - zaštita prostornim planom

Članak 119.

Nepokretna kulturna dobra sistematizirana su prema vrstama i podvrstama. Osnovna podjela prema vrstama nepokretnih kulturnih dobara je sljedeća:

- povijesna naselja i dijelovi povijesnih naselja
- povijesne građevine i sklopovi
- elementi povijesne opreme prostora, tehničke građevine s uređajima
- područje, mjesto, spomenik ili obilježje vezano uz povijesne događaje i osobe
- arheološka nalazišta i lokaliteti
- krajolik ili njegov dio
- etnozone

Zone zaštite određene su u cilju očuvanja tipoloških karakteristika povijesnog naselja i njegove karakteristične slike, te očuvanju njegovih povijesnih struktura (prostornih i graditeljskih). Diferencirane su prema stupnju očuvanosti povijesne građevne strukture i prostorne organizacije i različitih režima i mogućih zahvata.

Članak 120.

Popis nepokretnih kulturnih dobara na prostoru obuhvata predmetnog plana:

Br.	NAZIV	VRSTA	PRAVNI STATUS	VALORIZACIJA
1.	Vrlika	urbana cjelina	evidentirano kult. dobro	regionalni značaj
2.	Koljane	ruralne cjeline-prim. naselja	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
3.	Ježević			lokalni značaj
4.	Podosoje			lokalni značaj
5.	Kukar			lokalni značaj
6.	Vinalić			lokalni značaj
7.	Garjak			lokalni značaj
8.	Kosore			lokalni značaj
9.	Maovice			lokalni značaj
10.	Otišić			lokalni značaj
11.	područje stočarskih stanova od Perkovića drage do Bravčeva Dolca			ruralne cjeline-sek. naselja
12.	manastir Dragović, Koljane	sakralna kulturna dobra	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
13.	crkva Arhistratiga Mihaila, Otišić		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
14.	kapela na groblju, Otišić		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
15.	župska crkva Gospe od Ružarija, Vrlika		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
16.	crkva sv. Petra i Pavla na groblju		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
17.	parohijska crkva sv. Nikolaja		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
18.	zgrada Općinskog doma, Vrlika	civilna kulturna dobra	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
19.	niz stambenih kuća u glavnoj ulici		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
20.	tvrđava Prozor	fortifikacija	registrirano kult. dobro / RST-N-766	regionalni značaj
21.	most na Vinaliću	elementi pov. opreme prostora, tehn. građevine s uređajima	registrirano kult. dobro / RST-N-766	regionalni značaj
22.	Lelasova mlinica		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
23.	Marasova mlinica		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
24.	mlinica uz izvor Zduša		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
25.	groblje, Vrlika	područje, mjesto, spomenik ili obilježje vezano uz pov. događaje i osobe	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
26.	groblje, Otišić		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
27.	groblje, Maovice		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
28.	groblje, Koljane		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
29.	Vrilo u Vrlici	komunalna oprema	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
30.	Varoždin u Vrlici		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
31.	izvor Zduškog potoka		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
32.	Grabića česma, Podosoje			lokalni značaj
33.	Romića česma, Garjak			lokalni značaj
34.	Mikulića česma, Garjak			lokalni značaj
35.	Kaseljeva česma, Ježević			lokalni značaj
36.	Studenac – Dražići, Ježević			lokalni značaj
37.	Klepina česma, Kosore			lokalni značaj

38.	Vrankovića česma – Japaga, Podosoje			lokalni značaj
39.	Krečkova česma, Podosoje			lokalni značaj
40.	stećci, Dragović	arheološka zona	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
41.	gradina, Dragović		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
42.	gradina, Dragović		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
43.	pećina, Dragović		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
44.	gomile, Koljane		evidentirano kult. dobro	regionalni značaj
45.	gradina, Koljane		evidentirano kult. dobro	regionalni značaj
46.	gradina, Koljane		evidentirano kult. dobro	regionalni značaj
47.	kolotečine, Koljane		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
48.	castelum, Koljane		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
49.	gradina (Derven), Koljane		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
50.	gomile, Ježević		evidentirano kult. dobro	regionalni značaj
51.	gradina (Modrića gradina), Ježević		evidentirano kult. dobro	regionalni značaj
52.	gomile (Modrića gomile), Ježević		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
53.	gradina (Balečka gradina)		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
54.	Bakovića glavica, Vinalić		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
55.	gradina (Kosorska glavica), Kosore		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
56.	groblje (Bakovića groblje), Vinalić		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
57.	groblje (Biuci), Vinalić		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
58.	gradina (Oštra glavica), Vinalić		evidentirano kult. dobro	lokalni značaj
59.	gradina (Samar), Svilaja	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
60.	gradina (Mačkova glavica), Otišić	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
61.	gradina (Samograd), Svilaja	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
62.	Glavica, Otišić	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
63.	gradina (Golo brdo), Podosoje	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
64.	gradina (Biukova gradina), Maovice	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
65.	gradina (Kozjak), Vrlika	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
66.	antičko naselje, Kukari	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
67.	Stražine, Podosoje	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
68.	Crkvina, Koljane	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
69.	groblje (Marinkova kosa), Garjak	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
70.	Plazonići, Koljane	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
71.	groblje (Jare), Vinalić	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
72.	Ševače, Vinalić	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
73.	Balečki most, Vinalić	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
74.	Šušnjar	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
75.	groblje (Zduš), Vrlika	evidentirano kult. dobro	regionalni značaj	
76.	groblje, Maovice	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
77.	Stojisavljevići, Otišić	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
78.	Crkvina, Otišić	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	
79.	Vlake, Otišić	evidentirano kult. dobro	regionalni značaj	
80.	Gaj, Otišić	evidentirano kult. dobro	lokalni značaj	

Prema navedenom Popisu nepokretnih kulturnih dobara ovim Planom ograničava se gradnja na lokalitetima lokalnog značaja, a sve potencijalne radove obavljati uz nadzor nadležne konzervatorske službe i prema Zakonu o zaštiti kulturnih dobara.

Članak 121.

Predstavničko tijelo Grada Vrlike može pokrenuti zaštitu „evidentiranog“ dobra.

Uvjeti i mjere zaštite povijesnih naselja i dijelova naselja

Članak 122.

Na kartografskom prikazu broj 3. *Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora* uctane su cjeline kulturno povijesnih vrijednosti i građevine koje se štite na temelju Zakona o zaštiti kulturnih dobara. Ovim Odredbama obuhvaćena su povijesna naselja (čitava ili samo njihovi dijelovi u vidu povijesnih jezgri ili izdvojenih prostornih cjelina): povijesna jezgra grada Vrlike i primarna i sekundarna ruralna naselja.

Članak 123.

Zone zaštite određene su u cilju očuvanja tipoloških karakteristika povijesnog naselja i njegove karakteristične slike, te očuvanju njegovih povijesnih struktura (prostornih i graditeljskih). Diferencirane su prema stupnju očuvanosti povijesne građevne strukture i prostorne organizacije i različitih režima i mogućih zahvata. Zone zaštite povijesnih naselja definirane su kao:

A zona zaštite - kao prvi stupanj zaštite i odnosi se na zonu u kojoj se u potpunosti štiti ustroj naselja. Za ovu zonu vrijede uvjeti:

- potpuna zaštita građevnog tkiva (oblika i izgleda), a u najvećoj mjeri zaštita tradicije, funkcije i sadržaja
- u potpunosti se čuva povijesna matrica; ulice i trgovi bez izmjene njihove geometrije, završne obrade i urbane opreme, a bez uvođenja novih ulica
- zadržavanje povijesne parcelacije bez mogućnosti spajanja susjednih katastarskih čestica
- od općih mjera zaštite i mogućih građevnih zahvata predviđa se održavanje i popravak građevne strukture, te zahvati kao što su rekonstrukcije, adaptacije, preoblikovanja i izvedba faksimila.

B zona zaštite - vrednuje se kao 2. stupanj zaštite i uključuje povijesni prostor naselja u kojem je očuvana tradicionalna matrica, mreža ulica i parcelacija te pripadajuća povijesna (tradicijska) arhitektura, ali je djelomice izgrađena i novijim građevinama koje čine skladnu cjelinu. Za ovu se zonu propisuju sljedeći uvjeti:

- obvezna potpuna zaštita matrice naselja (građevne strukture, parcelacije, uličnih poteza), skladnih ambijenata, gabarita, glavnih ekspozicija i vizurne izloženosti
- uz održavanje i sanaciju postojećih građevina dozvoljeni su manji građevinski zahvati u svrhu nužnog prilagođavanja suvremenim potrebama
- iznimno su dozvoljene i kvalitetne novogradnje (interpolacije) koje se svojim oblikovanjem, mjerilom, tipologijom te gabaritima moraju uklopiti u ambijent
- iznimno su dozvoljena rušenja dotrajalih građevina ako nisu ocijenjena kao pojedinačno vrijedne povijesne građevine.

Kontaktne zone vrednuju se kao 3. stupanj zaštite, a obuhvaćaju one prostore koji okružuju povijesnu jezgru naselja i osiguravaju kontrolu mjerila i naslijeđenog obrisa i volumena naselja i omogućuju očuvanje kvalitetnih vizura iz povijesne jezgre i na povijesnu jezgru. U njima preteže nova gradnja, ali se nalaze i pojedinačni primjeri povijesne (tradicijske) arhitekture. Propisuju se sljedeći uvjeti:

- uz pridržavanje osnovnih načela i minimalnih ograničenja dopustivi su i veći građevni zahvati, odnosno novogradnje, uz uvjet da se ne naruše kvalitetni povijesni ambijenti i vizure na njih.

Zona ekspozicije, označava područje krajolika, a obuhvaća šire neizgrađeno područje naselja. Čine je pejzažni ili kultivirani prostori, kojima je naselje okruženo i putem kojih se pružaju na njega karakteristične vizure, bilo da se radi o gradinskom tipu naselja na brežuljku, vizualno sagledivom iz šireg prostora, gdje se u pravilu štite padine brežuljaka u smjeru prilaznih puteva naselju.

Za sve građevinske zahvate na građevinama i u prostoru povijesnih jezgri naselja, označenih na kartografskom prikazu i u Popisu kulturnih dobara, u postupku ishođenja lokacijske dozvole treba ishoditi posebne uvjete Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu. Na povijesnim građevinama koje su nositelji identiteta, tradicijskim kućama, mogući su radovi

konzervacije uz očuvanje izvornog izgleda i oblikovanja, kao i neophodni radovi građevinske sanacije. Građevinska dozvola ne može se izdati ukoliko nije udovoljeno posebnim uvjetima.

Članak 124.

U povijesnim naseljima, osim obnove i revitalizacije postojeće građevne strukture, eventualna nova izgradnja (interpolacija) svojom unutarnjom organizacijom prostora, komunikacijom s javnim površinama, gabaritima i namjenom mora biti usklađena s postojećim okolnim povijesnim objektima, ne narušavajući siluetu i osnovne vizure te komunikacijske tijekove unutar povijesne jezgre. Ne preporučuje se izmjena strukture i tipologije postojećih objekata radi funkcionalne fuzije u veće prostorne sklopove koje bi mogle dovesti do gubitka prostornog identiteta pojedinih građevina. Uređivanje svih vanjskih ploha objekata unutar povijesnih poluurbanih i ruralnih cjelina mora se temeljiti na korištenju isključivo lokalnih arhitektonskih izraza i građevinskih materijala.

Tradicijske građevine moguće je prilagoditi suvremenim stambenim funkcijama, uz očuvanje njihovog vanjskog izgleda. U kontaktnoj zoni povijesne jezgre, u okviru granica naselja, moguća su manja proširenja građevinskih područja naselja, uz uvjet da nova gradnja poštuje oblike tradicijske arhitekture. Prilikom izdavanja lokacijske dozvole za novu izgradnju u ovim zonama potrebno je od Uprave za zaštitu kulturne baštine Konzervatorskog odjela u Splitu ishoditi posebne uvjete građenja. Građevinska dozvola za ove građevinske zahvate u ovoj zoni ne može se izdati ukoliko nisu zadovoljeni posebni uvjeti. Isto se odnosi i na sve zahvate rekonstrukcije i sanacije prenamjene i dogradnje postojećih građevina. Zone označene kao ozelenjene i pejzažne površine treba i nadalje održavati u toj namjeni, bez širenja građevinskog područja, budući da su značajne kao prostori ekspozicije povijesnog naselja.

Članak 125.

Na jednoj građevnoj parceli mogu se dozvoliti dvije stambene zgrade u slučaju da se radi o očuvanju vrijedne tradicijske kuće uz koju se, na parceli u graditeljski skladnoj cjelini sa zatečenim ambijentom, može predvidjeti izgradnja nove kuće. Preporuča se staru kuću sačuvati i obnoviti, te ju koristiti za trajno ili povremeno stanovanje, poslovni prostor ili u turističke svrhe (seoski turizam).

Povijesne građevine obnavljaju se cjelovito, zajedno s njihovim okolišem (vrtom, perivojem, voćnjakom, dvorištem, pristupom i sl.): Raznim mjerama na razini lokalne zajednice poticati obnovu i održavanje starih, umjesto izgradnje novih kuća; Vlasnici (korisnici) građevina kod kojih su utvrđena spomenička svojstva mogu putem nadležne Uprave za zaštitu kulturne baštine iz državnoga proračuna zatražiti novčanu potporu za održavanje i vrsnu obnovu povijesno vrijednih zgrada.

Članak 126.

Za **grad Vrliku** kao evidentirano kulturno dobro predviđa se preventivna zaštita prema Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Unutar zaštićene povijesne jezgre naselja predviđa se A zona zaštite kojom se u potpunosti štiti postojeće građevno tkivo (oblik, izgled, te u većoj mjeri funkcija i sadržaj) i njegova povijesna matrica - ulice i trgovi bez izmjene njihove geometrije, završne obrade i urbane opreme, bez uvođenja novih ulica, te povijesna parcelacija bez mogućnosti spajanja katastarskih čestica.

Predviđa se održavanje i popravak građevne strukture, te zahvati kao što su rekonstrukcije, adaptacije, preoblikovanja i izvedba faksimila.

Za sve zahvate u zaštićenoj zoni potrebni su posebni uvjeti i prethodna suglasnost Konzervatorskog odjela.

Članak 127.

Planskim dokumentima niže razine u najvećoj mogućoj mjeri potrebno je zadržati i revitalizirati matricu povijesne jezgre naselja. Planovi trebaju imati Konzervatorske podloge, odnosno osigurano konzervatorsko elaboriranje cjeline ili pojedinih dijelova u slučaju da za pojedine zahvate u prostoru lokalna uprava ocjeni nepotrebnim izraditi prostorni plan.

Članak 128.

Propisuje se mjera zaštite obvezne izrade detaljnije konzervatorske dokumentacije, kojom će se odrediti - inventarizirati posebno vrijedni prostori i građevine koji se štite kao pojedinačna nepokretna kulturna dobra. Konzervatorska podloga mora provesti valorizaciju svih elemenata prostorne i građevne strukture, te propisati uvjete obnove i uređenja kao i moguće zahvate unutar kontaktnih zona. Na razini ovog Prostornog plana određena je šira zona zaštite koja uključuje i kontaktne zone i zonu zaštite ekspozicije naselja, u kojoj nije dozvoljena nova gradnja, a za zatečene nove građevine

koje svojom lokacijom, volumenom i oblicima umanjuju vrijednost prostornih odnosa i slike povijesnog naselja, treba popisati mjere za umanjene njihova nepovoljnog utjecaja na prostor.

Ruralne cjeline

Članak 129.

Prilikom obnove sela potrebno je očuvati njihovu povijesnu matricu i tradicijski položaj bez širenja građevinskog područja prema plodnim poljima, uz zadržavanje zelenih cezura između pojedinih zaselaka. Kod eventualnog širenja građevinskih zona potrebno je očuvati odnos izgrađenog dijela povijesnih zaselaka s neposrednim agrarnim okolišem i poljoprivrednim površinama (vrtovima) unutar naselja.

Predlaže se obnova porušenih kuća tipološkom rekonstrukcijom uz strogo definiranje njihove pravokutne tlocrtno dispozicije, katnosti (P i P+1), izgleda krovišta (dvostrešno), te upotrebu tradicijskih detalja (kamen, kameni pragovi oko otvora, drveni zatvori, solari), ali i uz prilagodbu interijera suvremenom načinu života. Ne preporučuje se izmjena strukture i tipologije postojećih objekata radi funkcionalne fuzije u veće prostorne sklopove koje bi mogle dovesti do gubitka prostornog identiteta pojedinih građevina. Ne preporučuju se interpolacije.

Članak 130.

Za **sekundarna stočarska naselja** potrebno je predvidjeti revitalizaciju, te ih obuhvatiti etnozonom koja bi bila sastavni dio turističke ponude vrličkog kraja. Za područje etnozone na obroncima Dinare od Perkovića drage do Bravčeva Dolca preporučuje se valorizacija i izrada konzervatorskog elaborata po uputama i pod nadzorom nadležnog Konzervatorskog odjela.

Neizgrađene dijelove povijesnih jezgri, koji u posljednje vrijeme nisu znatnije transformirani, ili su korišteni kao zelene površine, potrebno je uređivati kao javne zelene površine s mogućnošću minimalnih intervencija objektima javnog značaja. Uređivanje svih vanjskih ploha objekata unutar povijesnih poluurbanih i ruralnih cjelina mora se temeljiti na korištenju isključivo lokalnih arhitektonskih izraza i građevinskih materijala. Režim prometa unutar povijesne jezgre potrebno je prilagoditi mjerilu povijesne jezgre te karakteru i obimu djelatnosti osiguravajući pritom posebne režime prometa. Za upravljanje graditeljskim nasljeđem u povijesnim jezgrama poluurbanih i ruralnih naselja optimalno bi bilo osnivati specijalizirane ustanove, zaklade i fondacije koje se financiraju temeljem propisa o zaštiti kulturnih doba.

Članak 131.

Svako od evidentiranih seoskih naselja potrebno je detaljno inventarizirati s obzirom na građevnu strukturu (stambene i gospodarske zgrade) i prostornu matricu, koju čini mreža putova (cesta) i pripadajuća parcelacija. Tradicijsku arhitekturu, stambenu i gospodarsku treba dokumentirati, arhitektonski snimiti i obraditi kako bi se odredili uvjeti zaštite, te način i metode obnove kojima bi se prilagodili suvremenim uvjetima življenja. Proširenje građevinskih područja postojećih naselja, planirati na način kojim bi se zadržala homogenost slike povijesnog naselja, kvalitetna ekspozicija, što u većini slučajeva znači da je neprihvatljivo širenje građevinskih područja u smjeru prilaznih cesta s kojih se doživljavaju kvalitetne vizure na povijesnu jezgru naselja.

U planiranju širenja građevinskih područja naselja, njihovom dimenzioniranju i prostornom smještaju, treba nastojati očuvati njihov karakter, s obzirom na tip (zbijeni zaselak, ili longitudinalni niz), i karakter naselja (selo sa središnjim funkcijama, zaselak). Jednako je važno čuvanje kvalitetnog pejzažnog okruženja, poljodjelskih površina, šuma i sl., jer cjelovitu sliku naselja, osim njegove građevne strukture čini i pripadajuće pejzažno okruženje.

Pojedinačne sakralne i civilne povijesne građevine

Članak 132.

Sve povijesne građevine navedene u Popisu i označene prema vrstama na kartografskom prikazu bez obzira na njihov trenutni pravni status zaštite podliježu obvezama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Kako se osnovna načela zaštite temelje na integralnom sagledavanju spomenika i njegove neposredne okoline, uspostavlja se i zona "zaštite ekspozicije" na prostoru oko pojedinačnog kulturnog dobra u svrhu zadržavanja građevina u okviru njihovog autentičnog okruženja, sprječavanja nove izgradnje u njihovoj neposrednoj blizini, posebno one predimenzioniranih gabarita, neprimjerenih materijala i oblikovanja koje mogu zakloniti vizure na kulturno dobro ili s njega na neposredni

kontaktni prostor. Ovo se odnosi na povijesne građevine koje se ne nalaze u zoni naselja vrednovanog kao kulturno dobro, te na one koje imaju znatnu ulogu u oblikovanju šireg prostora, odnosno kada ovaj prostor sudjeluje u formiranju slike povijesne vrijednosti (crkve s vertikalom tornja ili preslice, tvrđave i sl.).

Članak 133.

Sve građevinske i druge intervencije u zoni navedenog režima zaštite podliježu upravnom postupku, tj. potrebno je na temelju odgovarajuće tehničke dokumentacije kojoj će po potrebi prethoditi konzervatorsko-restauratorski istražni radovi, ishoditi posebne uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole) i prethodno odobrenje (u postupku izdavanja građevinske dozvole) nadležnog konzervatorskog odjela. Za svaku pojedinačnu povijesnu građevinu kod koje su utvrđena svojstva kulturnog dobra (prema Popisu kulturnih dobara) kao najmanja granica zaštite utvrđuje se pripadna parcela ili, ako je to posebno istaknuto, njen povijesno vrijedni dio.

Članak 134.

Osim definiranja režima zaštite prema određenim zonama, predviđaju se smjernice i mjere za zahvate na graditeljskoj baštini, kako bi se zaštitila od daljnjeg propadanja i degradiranja arhitektonskih i stilskih vrijednosti, te uključila u suvremeni život. Od općih intervencija na građevinama, s obzirom na njihovu visoku spomeničku vrijednost kao kulturne baštine, predviđaju se: konzervacija, restauracija, građevinska sanacija, rekonstrukcija. Oko pojedinačnih zaštićenih ili evidentiranih kulturno povijesnih vrijednosti propisuju se mjere zaštite kojima se ne dozvoljava nova izgradnja. Posebne uvjete za zahvate na postojećoj strukturi će propisati nadležna Uprava za zaštitu kulturne baštine.

Članak 135.

Sakralni i civilni kompleksi uređuju se isključivo temeljem detaljne planske dokumentacije i projekata, a metodom i sadržajem utvrđenim ovim planom. Sakralni i civilni kompleksi mogu mijenjati namjenu tek temeljem izvršene konzervacije koja može uključivati metodu anastilozne, restauracije i tipološke rekonstrukcije ukoliko se takve metode potvrde kao poželjne u postizanju integriteta kulturnog dobra. Ukoliko se sakralni i civilni kompleksi nalaze unutar područja urbanih, poluurbanih i ruralnih cjelina režime zaštite navedenih kulturnih dobara potrebno je uskladiti na razini detaljnog plana izrađenog metodom i sadržajem utvrđenim ovim planom. Također se određuje da arhitektonski projekti ili projekti uređenja koji se na bilo koji način odnose naspram pojedinačnog nepokretnog kulturnog dobra (registriranog, preventivno zaštićenog ili evidentiranog) trebaju imati posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela, odnosno konzervatorsku suglasnost istog. Projektima uređenja ili arhitektonskim projektima pojedinačnih kulturnih dobara najviše (međunarodnog i nacionalnog značaja) trebaju prethoditi konzervatorske studije kao primarni ulazni podatak.

Fortifikacije

Članak 136.

Sustav fortifikacija mora se očuvati i održavati u naslijeđenom obliku, te nisu dozvoljene nikakve intervencije kojima se mijenja svojstvo kulturnog dobra. U posljednje vrijeme se zbog intenzivnog razvoja komunikacija fortifikacije zbog svojeg strateškog položaja ugrožene postavljanjem različitih odašiljača. Pojedinačni dijelovi fortifikacija mogu se, u izuzetnim slučajevima, rekonstruirati po načelu anastilozne (ako je istražen materijal in situ dovoljan za primjenu navedene metode) ili tipološke rekonstrukcije (ako se temeljem povijesno-prostornih istraživanja može nedvojbeno utvrditi oblik i detalji fortifikacije).

Dijelovi fortifikacija ili fortifikacijskih objekata (kule, bastioni, galerije, cisterne, skladišta) mogu se privesti namjeni (metoda revitalizacije) temeljem gore navedenih metoda rekonstrukcije, ali na način da se novom namjenom ne utječe na svojstvo kulturnog dobra, odnosno da se ne oštećuju izvorni dijelovi konstrukcije fortifikacija. također se određuje da projekti uređenja moraju imati konzervatorski elaborat te da arhitektonski projekti moraju ishoditi konzervatorsku suglasnost.

Povijesno memorijalna područja i obilježja (groblja, spomen obilježja)

Članak 137.

Vrijedne ambijentalne cjeline groblja, okružene kamenim zidovima, s očuvanim starim nadgrobnim spomenicima klesanim u kamenu te zelenilom treba održavati i čuvati u okviru prostorne organizacije i kamene plastike nadgrobnih ploča. Potrebe za širenjem groblja rješavati u zoni manje ekspozicije

groblja, uz očuvanje intaktnosti postojećeg. Sve zahvate koji se odnose na obnovu i rekonstrukciju postojeće strukture groblja, moguće je rješavati uz posebne uvjete, odnosno prethodnu dozvolu Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu. Preporuča se da se stara likovno kvalitetna spomenička obilježja u slučaju preuređenja grobnica i zamjene novima, pohrane u zasebnom dijelu groblja koji se može urediti kao mali lapidarij.

Kultivirani krajolik

Članak 138.

Očuvati tipološki prepoznatljive oblike naselja, tako da se građevinska područja planiraju na način koji će nastaviti povijesnu matricu i karakterističnu sliku naselja. U planiranju širenja građevinskih područja naselja, njihovom dimenzioniranju i prostornom smještaju treba nastojati očuvati njegov karakter, s obzirom na tip (izbijeni zaselak, ili longitudinalno selo), i karakter naselja (selo sa središnjim funkcijama, zaselak). Jednako je važno čuvanje kvalitetnog pejzažnog okruženja, poljodjelskih površina, šuma i sl. jer cjelovitu sliku naselja, osim njegove građevne strukture čini i pripadajuće pejzažno okruženje. Ispitati potrebu širenja građevnih područja naselja, budući da većina ima velik broj napuštenih zgrada u povijesnim jezgrama. Razvitak naselja usmjeravati na revitalizaciju postojeće građevne strukture, a iznimno planirati nova građevna područja. Novu građevnu strukturu - stambena i gospodarska projektirati na načelu uspostave harmoničnog odnosa s tradicionalnim oblicima. To znači da mora sa svojim gabaritom, oblikovnim karakteristikama i upotrebi građevnih materijala uspostaviti harmoničan odnos s postojećim vrijednostima naselja i prostora kao povijesnog kulturnog krajolika. Kod izdavanja uvjeta za izgradnju bilo koje vrste zgrade potrebno je paziti na mikroambijent naselja, tj. novogradnju uskladiti sa zatečenim tlorisnim i visinskim veličinama postojeće zgrade (ili postojećih zgrada) kako bi se ustrojio skladan graditeljsko-ambijentalni sklop.

Članak 139.

Za svaku novu izgradnju izvan građevinskih područja naselja, kao i građevinske zahvate na već postojećim građevinama, potrebno je ishoditi posebne uvjete ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne i prirodne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu.

Članak 140.

Kultivirani agrarni krajolik potrebno je očuvati od daljnje izgradnje u najvećoj mogućoj mjeri, te usmjeravati izgradnju objekata interpolacijama unutar izgrađene strukture naselja. Izuzetno se dozvoljava izgradnja pojedinačnih stambeno-gospodarskih cjelina u agrarnom prostoru ruralnih naselja, ali na način da izgradnja ne izmjeni tradicionalne osobitosti šireg prostora (terase, suhozidi, vegetacija). Mjere pošumljavanja u agrarnom krajoliku neautohtonim vrstama dopuštaju se samo u neposrednoj provedbi mjera zaštite od erozije. Također se propisuje mjera zaštite obvezne izrade detaljnije konzervatorske dokumentacije, kojom će se odrediti-inventarizirati posebno vrijedni prostori i građevine koji se štite kao pojedinačna nepokretna kulturna dobra.

Arheološki lokaliteti

Članak 141.

Arheološki lokaliteti označeni su približnom lokacijom na karti, a samo ih je vrlo malen broj istražen, dokumentiran i prezentiran.

Na dosad neistraženim arheološkim lokalitetima potrebno je provesti pokusna arheološka sondiranja, kako bi se mogle odrediti granice zaštite lokaliteta. Prioritetna istraživanja provode se na područjima koja se namjenjuju intenzivnom razvoju infrastrukturnih sustava radi njihove identifikacije potrebno je obaviti detaljno kartiranje i dokumentiranje, na temelju istražnih radova i rekognosciranja. Na svim rekognosciranim područjima prije građevinskih zahvata izgradnje infrastrukture ili drugih objekata, treba provesti arheološke istražne radove, sondiranja, radi utvrđivanja daljnjeg postupka. U postupku ishoda lokacijske dozvole treba obaviti arheološka istraživanja. Ukoliko se prilikom izvođenja zemljanih radova naiđe na predmete ili nalaze arheološkog značenja, potrebno je radove odmah obustaviti, a o nalazu obavijestiti najbliži muzej ili Upravu za zaštitu kulturne baštine.

Članak 142.

Širu arheološku zonu utvrđenu ovim planom potrebno je detaljno istražiti, te planskim dokumentima nižeg reda utvrditi način korištenja zona. Unutar izgrađenih područja naselja preporuča se detaljno istraživanje arheoloških zona do sterilnog sloja te, sukladno rezultatima valorizacije, prezentacija nalaza *in situ* koja može utjecati na izvedbene projekte planiranih građevina. Izvan izgrađenih

područja preporuča se detaljno istraživanje i konzervacija nalaza uz mogućnost korištenja metode anastilozne, a u ekstremnim i temeljito dokumentiranim slučajevima i parcijalne dislokacije. U područjima kojim se ovim planom predviđa izgradnja objekata, a prostor nije izgrađen i priveden namjeni temeljem dosadašnjih prostornih planova, obvezuje se nositelj zahvata da tijekom izrade istražnih radova koji prethode procjeni utjecaja na okoliš osigura arheološko istraživanje rezultat kojeg mora biti detaljno pozicioniranje arheoloških nalaza u prostoru i njihova valorizacija. Tako istraženi prostori obvezno se prezentiraju *in situ*, a projektu konzervacije i prezentacije nalaza moraju se prilagoditi i planovi i projekti izgradnje objekata i uređivanja zemljišta.

Članak 143.

Propisuje se mjera zaštite obvezne izrade detaljnije konzervatorske dokumentacije, kojom će se odrediti-inventarizirati posebno vrijedni prostori i građevine koji se štite kao pojedinačna nepokretna kulturna dobra.

Etnozone

Članak 144.

Etnozone se uređuju stvaranjem mreže naselja u kojima se planskim pristupom revitaliziraju lokalne tradicije. Kako je očuvanje etnoloških vrijednosti neposredno vezano uz očuvanje vitaliteta naselja, potrebno je kroz djelovanje ustanova, zaklada ili fondacija promovirati elemente duhovnosti u kulturnom stvaralaštvu stanovnika etnozona, a razvoj gospodarskih djelatnosti vezati za radne običaje stanovnika (poljoprivredna proizvodnja, obrt, turizam na seljačkim domaćinstvima). Unutar prostora etnozona potrebno je uspostaviti posebne mehanizme nadzora građenja van građevinskih područja ili zona izgradnje u agrarnim područjima, te usmjeravati izgradnju objekata unutar područja tradicionalne izgradnje ruralnih naselja.

Članak 145.

U zonama označenim na karti *Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora* kao etnozone propisuje se za gradnju novih objekata:

- pravokutna tlocrtna dispozicija, ukoliko se kuća nalazi na brdu postava okomito na slojnice
- katnost P i P+1
- dvostrešni krovovi s utorenim crijepom kao pokrovom
- upotreba tradicijskih materijala (žbuka, kamen), kod žbukanih kuća upotreba zemljanih boja žbuke
- upotreba tradicijskih detalja (kamen, pravokutni prozori, kameni pragovi oko otvora, drveni zatvori, solari)

Kod obnove i kod zahvata na postojećim građevinama propisuje se tipološka rekonstrukcija:

- pravokutna tlocrtna dispozicija
- katnost P i P+1
- dvostrešni krov
- upotreba tradicijskih detalja (kamen, pravokutni prozori, kameni pragovi oko otvora, drveni zatvori, solari)
- nije dozvoljena izvedba balkona
- prilagodba interijera suvremenom načinu života
- ne preporučuje se izmjena strukture i tipologije postojećih objekata radi funkcionalne fuzije u veće prostorne sklopove

Članak 146.

Propisuje se mjera zaštite obvezne izrade detaljnije konzervatorske dokumentacije, kojom će se odrediti-inventarizirati posebno vrijedni prostori i građevine koji se štite kao pojedinačna nepokretna kulturna dobra.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 147.

Program zbrinjavanja i gospodarenja komunalnim otpadom Županije splitsko-dalmatinske predviđa realizaciju Županijskog centra za gospodarenje otpadom. Do tog roka će se koristiti postojeća

odlagališta. Grad Vrlika odlaže otpad na odlagalištu Otišić – „Poljana“ na području Grada. Na mjestu postojećeg odlagališta planira se sabiralište komunalnog otpada, koji će se potom odvoziti u županijski centar za gospodarenje otpadom.

Članak 148.

U cilju neposrednog rješavanja problema zagađenja okoliša od nekontroliranog odlaganja različitih vrsta otpada utvrđuju se slijedeće mjere:

Potrebno je sanirati sva „divlja“ odlagališta otpada, posebno građevinskog otpada uz ceste. Izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada te mjere iskorištavanja vrijednih osobina otpada, odnosno program odvojenog skupljanja, recikliranje, kompostiranje i dr. potrebno je provoditi prema zakonskoj regulativi.

Izdvojeno prikupljanje otpada u naseljima omogućuje se pomoću posuda (spremnika) razmještenim na javnim površinama i na način da se postupno otpad odvaja po vrsti.

Članak 149.

Komunalni otpad u naselju potrebno je prikupljati u tipizirane posude za otpad ili veće metalne kontejnere.

Korisni dio komunalnog otpada treba sakupljati u posebne kontejnere (papir, staklo, plastika i dr.).

Za postavljanje kontejnera iz stavka 1. i 2. ovog članka potrebno je osigurati odgovarajući prostor, po mogućnosti ograđen prikladnom ogradom ili zelenilom, na način da se ne ometa kolni i pješački promet i ne zagađuje okoliš.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ I ZBRINJAVANJE OTPADA

Mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš

Članak 150.

Na području obuhvata Prostornog plana ne predviđa se razvoj djelatnosti i gradnja građevina koji ugrožavaju zdravlje ljudi i štetno djeluju na okoliš.

Članak 151.

Mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš su:

Očuvanje i poboljšanje kvaliteta tla

- u okviru praćenja stanja okoliša (monitoringa) sustavno mjeriti onečišćenja tala na temelju zakonske regulative
- u okviru Katastra emisija u okoliš voditi očevidnike za emisije onečišćavajućih tvari u tlo
- smanjiti emisije onečišćujućih tvari (kontaminaciju teškim plinovima, otpadnim plinovima, komunalnim i industrijskim vodama, radionuklidima i dr.) u tlo na način da izvori emisija djeluju po standardima zaštite okoliša
- smanjiti unos pesticida u tlo te smanjiti globalni proces humizacije tla
- opožarene površine čim prije pošumljavati kako bi se smanjio učinak erozije tla
- izgradnju urbanih cjelina, industrijske objekte, prometnice i sl. planirati na način da se nepovratno izgubi što manje tla
- uz ceste s velikom količinom prometa uređivati pojaseve zaštitnog zelenila i drvorede primjerene širine te ograničiti proizvodnju poljoprivrednih proizvoda na zemljištu najmanje 20,0 m od ruba kolnika ceste
- radi zaštite od oborinskih voda potrebno je osigurati vodopropusnost tla na građevnoj čestici i ograničavanjem udjela nepropusnih površina prilikom uređenja javnih otvorenih prostora

Očuvanje i poboljšanje kvalitete voda

- zaštita svih vodotoka s ciljem očuvanja, odnosno dovođenja u planiranu vrstu vode utvrđene kategorije
- planiranje i gradnja građevina za odvodnju otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda

- obvezan predtretman otpadnih voda iz gospodarskih pogona i dovođenje otpadne vode na razinu tzv. gradskih otpadnih voda prije upuštanja u gradski sustav odvodnje otpadnih (fekalnih) voda
- povećanje kapaciteta prijemnika gradnjom potrebnih vodnih građevina
- zabrana, odnosno ograničenje ispuštanja opasnih tvari propisanih uredbom o opasnim tvarima u vodama
- sanacija zatečenog stanja u industriji i odvodnji te sanacija ili uklanjanja izvora onečišćenja
- sanacija divljih deponija, te kontrolirano odlaganje otpada
- spriječiti nastajanje onečišćenja na postojećim izvorima za opskrbu vodom
- ugradnja separatora ulja i masti na kanalima oborinske kanalizacije, a po potrebi i taložnika
- ugradnja finih rešetki ili nekih drugih rješenja na ispustima preljevnih voda radi sprječavanja; ispuštanja krupnih suspenzija u vodu

- **Sanitarna zaštita voda**

Područje Grada Vrlike pripada slivu Cetine izuzetno bogatom podzemnim i površinskim vodama (prvenstveno zahvaljujući akumulaciji Peruča izgrađenoj u Ribaričkom i Koljanskom polju).

Uredbom o kategorizaciji vodotoka raspoređeni su vodotoci ili potezi vodotoka, jezera, akumulacije i podzemne vode Republike Hrvatske u **četiri kategorije prema namjeni i kvaliteti vode:**

- Rijeka Cetina je od izvora do akumulacije Peruča svrstana u I kategoriju (dio u Gradu Vrlika).
- Ostali vodotoci u kršu su I kategorija
- Hidroenergetska akumulacija Peruča svrstana je u I kategoriju.

Utvrđena I kategorija ("vode koje se u svom prirodnom stanju ili nakon dezinfekcije mogu upotrebljavati za piće ili u prehrambenoj industriji a površinske vode i za uzgoj plemenitih vrsta ribe - salmonida") i II kategorija voda ("vode koje se u prirodnom stanju mogu upotrebljavati za kupanje i rekreaciju građana, za sportove na vodi, za uzgoj drugih vrsta riba - ciprinida, ili koje se nakon odgovarajućeg kondicioniranja tj. koagulacije, filtracije, dezinfekcije i sl. mogu upotrebljavati za piće i za potrebe industrije koja treba čistu vodu") za pojedine dionice Cetine, kao i njena upotreba za vodoopskrbu većeg dijela Srednje Dalmacije, zahtijeva osiguranje efikasne zaštite voda Cetine od zagađenja.

Rijeka Cetina, koja je na području Grada Vrlike svrstana u vodotok I kategorije, ujedno je i recipijent otpadnih voda koje se u nju ulijevaju bez prethodnog pročišćavanja, manjim dijelom iz djelomično izgrađene kanalizacijske mreže, a većim dijelom iz propusnih septičkih jama.

Potreban stupanj zaštite voda Cetine od zagađenja moguće je postići ako se osigura:

- ispuštanje komunalnih i industrijskih otpadnih voda u recipijent nakon adekvatnog pročišćavanja,
- kontroliranom upotrebom pesticida i umjetnih gnojiva na poljoprivrednim površinama u slivu rijeke
- odlaganjem smeća, otpada i organskog otpada na sanitarnim deponijama u skladu sa sanitarnim propisima
- sprječavanjem ispuštanja opasnih i štetnih tvari na bilo kojoj lokaciji sliva rijeke

Zone sanitarne zaštite izvorišta Vukovića vrelo

Šire područje sliva izvora Cetine čine planinski nizovi koji se pruža u smjeru sjeverozapad-jugoistok i polja između planinskih nizova. Morfološka struktura ovog područja odgovara geološkim strukturama koje su nastale kao posljedica tektonskih pomicanja i litoloških raznolikosti stijena. Kasniji erozijski i krški procesi, te akumulacija mladih sedimenata, čiji se intenzitet vremenski i prostorno mijenjao ovisno o klimatskim promjenama, uvjetovali su oblikovanja današnjeg reljefa.

U morfološkom pogledu u slivnom području izvora Vukovića vrelo, jasno se ističu tri reljefne cjeline: visoka planinska područja, polje u kršu i manji dio krške zaravni.

Visoka planinska područja zauzimaju najveći dio površine sliva i uglavnom su građena od karbonatnih stijena. Reljefnu cjelinu koju predstavlja Livanjsko polje (njen sjeverozapadni dio se nalazi unutar sliva izvora Vukovića vrelo), karakteriziraju dvije hidrološke cjeline s dva zasebna porječja, koji se odvodnjavaju preko dvije grupe ponora. Najmanju površinu kao reljefna cjelina, zauzimaju krške zaravni, izgrađene gotovo u cijelosti od čistih vapnenaca.

Najveći dio sliva izvora Vukovića vrelo grade vapnenci i u manjoj mjeri dolomiti, koji pripadaju propusnim područjima. To su tektonski znatno poremećene, sekundarno okršene stijene, koje su prema hidrogeološkim značajkama svrstane u jako vodopropusne. One predstavljaju tipični krški

krajolik u kojem nema površinskih tokova, a padalinske vode gotovo trenutno otječu s tih terena u krško podzemlje.

Krški vodonosnici s obzirom na svoja specifične hidrogeološke značajke, osobito su ugroženi od onečišćenja, pa zaštita podzemnih voda od onečišćenja u ovakvim, okršnim područjima ima poseban značaj, zbog velikih prirodnih brzina podzemnih tokova u pojedinim dijelovima sliva, vrlo teške identifikacije i slabog samopročišćavanja podzemlja.

U krškim područjima za vodoopskrbna izvorišta se određuju 4 zone sanitarne zaštite.

Prema Prijedlogu o određivanju zona sanitarne zaštite izvorišta Vukovića vrelo, određene su 4 zone radi zaštite vode od zagađivanja, odnosno 4 vodozaštitna područja.

- IV zona sanitarne zaštite

Ova zona je zona ograničene zaštite, a obuhvaća dio sliva vodoopskrbnog izvorišta koji se nalazi izvan I, II i III zone sanitarne zaštite, u kojem je tečenje vode kroz krško podzemlje do zahvata vode u razdoblju od 10 do 50 dana u uvjetima velikih voda.

U IV zoni sanitarne zaštite zabranjeno je:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- građenje industrijskih objekata koji ispuštaju za vodu opasne tvari (ili otpadne vode),
- građenje cjevovoda za tekućine koje su opasne za vodu bez propisane zaštite,
- uskladištenje radioaktivnih i za vodu drugih opasnih tvari,
- građenje rezervoara i pretakališta za naftu i naftne derivate, radioaktivne i ostale za vodu opasne tvari,
- izvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina na naftu, zemni plin, radioaktivne tvari, kao i izrada podzemnih spremišta,
- nekontrolirana uporaba tvari opasnih za vodu kod građenja objekata,
- građenje prometnica bez sustava kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda,
- eksploatacija mineralnih sirovina.

- III zona sanitarne zaštite je zona ograničenja i kontrole, a obuhvaća područje utvrđenih pretpostavljenih dotoka podzemne vode i podzemnih retencijskih prostora iz kojih se prihranjuje vodoopskrbno izvorište. Moguće tečenje vode kroz krško podzemlje do zahvata vode, u ovoj zoni je razdoblje od 1 do 10 dana u uvjetima velikih voda.

U III zoni, uz zabrane naznačene za područje IV zone, zabranjeno je :

- deponiranje otpada
- svako skladištenje nafte i naftnih derivata
- površinska i podzemna eksploatacija mineralnih sirovina
- građenje industrijskih postrojenja opasnih za kakvoću podzemne vode
- građenje cjevovoda za tekućine koje su štetne i opasne za vodu.

- II zona sanitarne zaštite

To je zona strogog ograničenja, a obuhvaća neposredno zaleđe izvorišta u korištenju ili u perspektivi korištenja, iz kojeg je moguć dotok vode prema kaptazi u vremenu manjem od 24 sata.

Područje II zone mora se označiti tablama, a urbanizirani dijelovi zone moraju imati nepropusnu kanalizacijsku mrežu.

U ovoj zoni, uz zabrane naznačene za područje III zone, zabranjeno je :

- svako koncentrirano ispuštanje vode u podzemlje, posebno putem jama i ponora,
- upotreba pesticida i umjetnih gnojiva u poljoprivredi,
- stočarska proizvodnja, osim za potrebe seljačkog gospodarstva odnosno obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva,
- građenje pogona za proizvodnju, skladištenje i transport opasnih tvari,
- gradnja groblja i proširenje postojećih,
- građenje autocesta, državnih i županijskih cesta
- građenje svih industrijskih pogona, građenje državnih i županijskih cesta,
- građenje željezničkih pruga
- građenje drugih građevina koje mogu ugroziti kakvoću podzemne vode.

- I zona sanitarne zaštite

To je zona strogog režima zaštite, a obuhvaća vodozahvatni sustav (kaptaza, izvorište, crpilište), prostor potreban za obavljanje djelatnosti vodoopskrbe i prostor iz kojeg je moguće površinsko ulijevanje nečistoća u vodozahvat. Područje I zone sanitarne zaštite mora se ograditi.

Prva zona sanitarne zaštite je zona strogog režima u kojoj su zabranjene sve aktivnosti osim onih koje su vezane za eksploataciju, pročišćavanje i transport vode u vodoopskrbni sustav.

Područje Grada Vrlike, u svom sjevernom (sjeveroistočnom) dijelu nalazi se u III zoni sanitarne zaštite izvorišta Vukovića vrelo, pa je u tom smislu nužno da svaki zahvat u prostoru na tom području bude u skladu s Pravilnikom o određivanju zona sanitarne zaštite – Zaštita krških vodonosnika, odnosno odrednicama definiranim za III zonu sanitarne zaštite.

Očuvanje čistoće zraka

- stanje zaštite zraka ne smije prelaziti preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV). U cilju toga potrebno je djelovati preventivno kako se zbog građenja i razvitka područja ne bi prekoračile preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV)
- uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka. Lokacije odabrati u naseljenom i prometom opterećenom dijelu grada i u blizini industrijskih izvora onečišćenja te uspostaviti odgovarajući informacijski sustav
- redovito praćenje emisija, vođenje registra izvora emisija s podacima o prostornom smještaju, kapacitetu te vrsti i količini emisija na temelju kojih se vodi Katastar emisija na gradskoj i županijskoj razini
- zabrana se proizvodnje tvari koje oštećuju ozonski omotač

Smanjenje prekomjerne buke

- sprečavanje nastajanja buke na način da se planira gradnja građevina, koje mogu predstavljati izvor buke, na mjestima s kojih neće djelovati na sredinu u kojoj ljudi rade i borave
- za potrebe utvrđivanja i praćenja razine buke potrebno je izraditi karte buke za područje prolaza državne ceste D1 kroz naselje
- razina buke uvjetovana prometom smanjit će se optimalizacijom utjecaja prometa na okoliš
- razina buke uzrokovana radom industrijskih pogona smanjiti će se na način da se industrijski pogoni dislociraju iz centralnog gradskog područja i to na dozvoljenu udaljenost od naseljenih mjesta sukladno zakonu
- razina buke uzrokovana bukom iznad dozvoljenog nivoa radom ugostiteljskih objekata, regulirati će se reguliranjem vremena rada ugostiteljskih objekata sukladno zakonskoj regulativi, primjenom karte buke za određeno područje te inspekcijskim nadzorom

Zaštita od požara i mjere sklanjanja stanovništva

- urediti i opremiti najmanje tri motrilačke postaje
- osigurati uvjete za sklanjanje ljudi, materijalnih i drugih dobara

U tu svrhu je neophodno utvrditi zone ugroženosti, obzirom da naselja imaju manje od 2000 stanovnika pa za njih nije obvezna gradnja skloništa nego zaklona.

9. MJERE PROVEDBE PLANA

9.1. OBVEZA IZRADE PROSTORNIH PLANOVA

Članak 152.

Obuhvat izrade prostornih planova užih područja prikazan je na kartografskom prikazu 3 „UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA“, mjerilo 1:25000.

Članak 153.

U cilju provođenja odrednica Prostornog plana utvrđene su smjernice za izradu dokumenata prostornog uređenja:

a) Urbanistički plan uređenja gradskog središta Vrlike, Planom uređenja i obnove gradskog središta utvrdit će se temeljna organizacija prostora, zaštita prirodnih i kulturnih i povijesnih vrijednosti, idejna rješenja komunalne infrastrukture i prioriteta u obnovi, korištenje i namjena prostora s prijedlogom prvenstva njihovog uređenja. Do izrade navedenog plana omogućuje se građenje prema

odredbama ove Odluke ,ukoliko parcele imaju riješen pristup sukladno odredbama ovog plana i ako ih je moguće opremiti komunalnom infrastrukturom.

b) Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Kosore u svrhu uređenja područja i opremanja komunalnom infrastrukturom. Do izrade regulacijskog plana nije moguće ishođenje lokacijskih dozvola na tim područjima. Za dio gospodarske zone površine 5,4 ha izrađen je i usvojen DPU, za koji je moguće vršiti izmjene i dopune. Do donošenja izmjena i dopuna vrijede postojeće odredbe iz DPU-a.

c) Detaljni plan uređenja gospodarskih zona u svrhu uređenja područja i opremanja komunalnom infrastrukturom. Izrada detaljnog plana je potrebna za zone smještene unutar ili na rubovima naselja. Do izrade regulacijskog plana nije moguće ishođenje lokacijskih dozvola na tim područjima.

d) Urbanistički plan uređenja turističkih zona, u svrhu uređenja prostora i opremanja komunalnom infrastrukturom, ovisno o njihovoj namjeni (hoteli, kamp ili turističko naselje). Do izrade tih planova nije moguće ishođenje lokacijskih dozvola na tim područjima.

e) Detaljni plan uređenja turističkih zona u svrhu uređenja prostora i opremanja komunalnom infrastrukturom, ovisno o njihovoj namjeni (hoteli, kamp ili turističko naselje). Izrada detaljnog plana je potrebna za zone smještene unutar ili na rubovima naselja. Do izrade tih planova nije moguće ishođenje lokacijskih dozvola na tim područjima.

f) Urbanistički plan uređenja športsko-rekreacijskih zona u svrhu uređenja prostora i opremanja komunalnom infrastrukturom, ovisno o njihovoj namjeni. Do izrade tih planova nije moguće ishođenje lokacijskih dozvola na tim područjima.

ZONA	NASELJE	NAMJENA		ha	PLAN
Kosore	Kosore	Gospodarska	I1	36,2	UPU
Stočni pazar	Vrlika	Poslovna	K2	2,1	DPU
Česma	Vrlika	Turistička	T2	1,2	DPU
Česma - Biuk	Vrlika	Turistička	T2	1,46	DPU
Garjak	Garjak	Turistička	T2	7,2	DPU
Ježević	Garjak, Koljane	Turistička	T1	125,22	UPU
Tabela	Garjak, Podosoje	Turistička	T1	100,2	UPU
Podosoje	Podosoje	Turistička	T1	1,5	DPU
Duvnjaci	Garjak	Turistička	T4	7,6	UPU
Derven	Koljane	Turistička	T2	22,64	UPU
Ježević	Ježević, Koljane, Garjak	Šport i rekreacija	R1	325	UPU
Suhopolje	Ježević	Šport i rekreacija	R	140,24	UPU
Jezero	Koljane	Šport i rekreacija	R5	10,5	UPU
Gradsko središte	Vrlika			65	UPU
Sušnjar	Vrlika, Garjak			11,1	DPU

9.2. PRIMJENA POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA

Članak 154.

Režimi izgradnje na područjima za koja se ne predviđaju Prostorni planovi užih područja, utvrđuje se Provedbenim odredbama, osim ako nije određeno drukčije.

Članak 155.

Planom se određuju obvezni uvjeti uređenja građevnih čestica:

- tijekom izvođenja zahvata na građevinskom području izvođač je dužan djelovati na način da u najmanjoj mogućoj mjeri oštećuje prirodu, a po završetku radova dužan je u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije izvođenja zahvata.

- prije planiranja zahvata na građevnom području potrebna je izrada elaborata postojećeg zelenila te u slučaju potrebe uklanjanja određivanje kompenzacijskih uvjeta, odnosno vrijednosti zamjenskog zelenila
- zelenilo I i II kategorije boniteta ne smije se uklanjati

9.3. REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI

Člankom 44. Zakona o prostornom uređenju za građevine izgrađene u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu ovoga Zakona, a čija je namjena protivna namjeni utvrđenoj prostornim planom mogu se do privođenja planiranoj namjeni rekonstruirati u skladu sa smjericama i mjerilima određenim tim planom, odnosno odlukom općinskog ili gradskog vijeća.

Članak 156.

Za građevine koje su sagrađene u skladu s propisima koji su vrijedili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju i u skladu s dokumentima prostornog uređenja, a namjena kojih je protivna namjeni utvrđenoj Prostornim planom može se, do privođenja planiranoj namjeni dopustiti rekonstrukcija za:

- a) stambene građevine u cilju poboljšanja uvjeta stanovanja:
- izmjena ili sanacija krovišta, bez promjene vanjskog oblika
 - izmjena ili sanacija drugih konstruktivnih dijelova građevine, bez promjene vanjskog oblika građevine
 - dogradnju sanitarnih prostorija, do 12 m²
 - dogradnju pomoćnih prostorija (kotlovnica, spremište ogrijeva i sl.), do 10 m²
- b) građevine druge namjene (gospodarske, javne, komunalne, prometne):
- sanacija dotrajalih konstruktivnih dijelova građevine i krovišta
 - prenamjena i funkcionalna preinaka građevina
 - dogradnja i zamjena dotrajalih instalacija
 - dogradnja sanitarija, garderoba, spremišta i sl. do najviše 10 m² izgrađenosti za građevine do 100 m² bruto izgrađene površine i do 5% ukupne bruto izgrađene površine za veće građevine

Članak 157.

Rekonstrukcijom u smislu poboljšanja neophodnih uvjeta života i rada smatra se:

- a) održavanje, sanacija i rekonstrukcija stambenih objekata koji zbog svoje trošnosti ne zadovoljavaju uvjete stanovanja:
- izmjena dotrajalog krovišta
 - sanacija dotrajalih konstruktivnih dijelova objekta
 - izmjena dotrajalih instalacija
 - dogradnja sanitarnog čvora veličine do 6 m² bruto površine
 - dogradnja pomoćnih prostorija za ogrjev i kotlovnicu za centralno grijanje do 6 m² bruto površine
- b) rekonstrukcija gospodarskih objekata koji služe građanima za redovno obavljanje poljoprivrednih djelatnosti, pod uvjetom da srednjoročnim planom i programima uređenja prostora nije predviđeno rušenje tog objekta i da se objekt nalazi u trošnom stanju tako da je rekonstrukcija neminovna radi njegovog očuvanja i daljnjeg korištenja
- c) funkcionalna preinaka, usavršavanje i zaokruženje tehnološkog procesa rada proizvodnih organizacija, unutar postojećeg prostora i građevinske parcele te organizacije
- d) adaptacija i sanacija poslovnog prostora, javnih objekata i sl. radi osiguranja neophodnih uvjeta rada, a prema odredbama posebnih propisa
- e) održavanje, sanacija, modernizacija prometne, privredne i komunalne infrastrukture

Članak 158.

Rekonstrukcija objekata iz prethodnih točaka neće se dozvoliti ako je programima uređenja prostora općine predmetno zemljište predviđeno privođenju namjeni utvrđenoj ovim Prostornim planom kao i planovima nižeg reda donesenih na temelju ovog plana.

Iznimno, rekonstrukcija postojećih objekata podignutih u zaštitnim koridorima prometnica, te u zaštitnom pojasu cesta moguća je samo radi sanacije i izgradnje nužnog komunikacijskog prostora, higijenskog sanitarnog čvora i krovšta.

Članak 159.

Objekti u zaštićenim povijesnim jezgrama i drugim zaštićenim spomeničkim cjelinama mogu se rekonstruirati uz obaveznu prethodnu suglasnost nadležne institucije.

Članak 160.

Za postojeće objekte koji su u skladu s namjenom utvrđenom ovim Prostornim planom, a za područje na kome se nalaze nije obavezno donošenje provedbenog plana, uvjeti uređenja prostora za rekonstrukciju radi poboljšanja uvjeta života i rada utvrdit će se u skladu sa slijedećim smjernicama:

- kod određivanja koji dio čestice pripada na njoj izgrađenom objektu, građevinskom parcelom će se smatrati dio čestice udaljen od stambenog odnosno poslovnog objekta najviše 20,0 m
- veličina građevinske parcele - minimalna 200 m², s time da se može prihvatiti i manja površina ukoliko ista omogućuje uobičajeno korištenje objekta određene namjene
- građevinska linija - minimalno 2 m od regulacijske linije prema prometnici, odnosno 3,0 m od susjednog objekta, time da objekt može biti izgrađen i na susjednoj međi uz suglasnost susjeda, ako se time ne dovode u pitanje sigurnosni građevinski propisi
- bruto izgrađenost građevinske parcele može biti maksimalno do 80 %
- objektu može biti osiguran pristup koji može biti posredan te pješački

Članak 161.

Izuzetno se može dozvoliti i nadogradnja ukoliko:

- postojeći objekt nema osnovnih sigurnosnih i sanitarno-higijenskih uvjeta te zadovoljavajuće ostale prostore
- postojeći objekt bitno ne ugrožava uvjete korištenja okolnih objekata i parcela
- susjedni objekt nema izvedene otvore na zajedničkoj međi
- nadogradnja objekta neće se odobravati ako susjedni objekti na manjoj udaljenosti od 3,0 m i na toj strani imaju glavne otvore, što se ne odnosi na ulične nizove.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 162.

Prostorni plan izrađen je u pet (5) izvornika ovjerenih pečatom Gradskog vijeća i potpisom predsjednika Gradskog vijeća.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od objave u Službenom glasniku Grada Vrlike.

Klasa:021-05/06-01/96
Urbroj:2175-06/06-01
Vrlika, 15.12.2006. godine

PREDSJEDNIK
GRADSKOG VIJEĆA

Ante Turudić